

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI

KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

V., Báthory-utca 24. szám.

Telefon: 155-62.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt: Egész évre 4, ½ évre 2, ¼ évre 1 P.

Budapest, 1935.

XVI. évfolyam, 42. szám.

Október hó 13.

A miniszterelnök bejelentette, hogy a kormány véglegesen rendezí a gazdaadósságokat

Gömbös Gyula kormányralépésének háromszendős évfordulója alkalmából a *Nemzeti Egység Pártjának* képviselőtagjai szeretetteljes ünnepségben részesítették a miniszterelnököt. Az ováció a fővárosban, a párt Eszterházy-utcai klubhelyiségében folyt le október hó 3-án, csütörtökön délelőtt.

A képviselők nevében *Bárczay Ferenc* üdvözölte meleg szavakkal a miniszterelnököt, aki válaszában többek közt a következő nagyfontosságú kijelentéseket tette:

Gömbös Gyula beszéde

— Az a három év, amely a kormány mögött áll, talán nem is méltó még arra, hogy ünnepeljétek. Mert ez a három év az előkészítő munka három éve volt. *Sziszifuszi munka a hinárba jutott magyarság kiszabadításához, ahhoz, hogy ez a hinárba jutott magyarság szabadon rendelkezék a benne rejlő erővel, egy új Magyarország felépítésére.* Mert ennek a hazának a történelmi elhivatása nagyobb, mint ahogy azt a közvélemény ma elképzele. *A Kárpátok medencéjében, itt Kelet-Európában, csak ez a nemzet hivatott arra, hogy vezérszerepet játsszon.*

— Ez a nemzet azonban ezt a hivatását csak úgy tudja betölteni, ha a *szociális és gazdasági kiegyensúlyozottság mellett olyan nemzetnevelés vonalán halad, amely az öntudatos, szorgalmas és fajtájára büszke magyar belső értékeit felszínre tudja hozni és a magyar jövő munkálásába tudja állítani.*

— Közeledek a parlamenti munka ideje. Rövidesen megkezdjük az alkotó törvényhozói munkát s ekkor

elválik majd, hogy ki akar komolyan reformot és ki használja fel a reformgondolatot demagógiára? Bejelentem, hogy *gazdasági téren keresztülviesszük a gazdaadósságok végleges rendezését.* A közeli napokban kerül elé a tervezet s remélem, hogy a parlament összeülésének idejére ez a kérdés már lekerült a napirendről, mert szükségét éreztük annak, hogy a nem a maguk hibája, hanem az általános viszonyok következtében *bajbajutott gazdákon véglegesen segítsünk s eltűnjék fejük felől Damokles kardja és többszáz ezer magyar család boldogan művelhesse az ősi rögöt.*

— A *hitbizományi reform* kérdését is letárgyaltuk. Tervezetében en-

nek a kérdésnek megoldása is készen van. Történelmi lépés lesz ez a magyar birtokpolitika terén, amikor törvényhozási uton ezt a reformot megvalósítjuk. A *telepítés* gondolata nem új, de ezt a kérdést reálisan kell megoldani. Nem hübelebalázs módjára és nem azért, hogy engedjünk egy demagóg jelszónak, hanem meg kell valósítanunk, mert *gazdaságtörténelmi szükséglet látunk abban, hogy minél több önálló magyar egzisztencia legyen e földön.*

Nagy veszélyek, nagy esélyek...

— Ennek a nemzetnek nagy céljai vannak s e célok eléréséhez oly népre van szükség, amely méltó a célok

Horthy Miklós Kormányzó Ur ellép a frontarcosok arcvonala előtt a királyi vár udvarán, a frontarcosok országos ünnepén

magyságához. Éppen ezért vezetó magyar politikus csak olyan férfi lehet, aki állandóan a történelmi perspektívában látja a magyar jövőt. Nem szabad senkinek kicsinyes részletkérdésekkel bibelézni, nagy perspektívában kell látni az összes kérdéseket s *akkor nemzetünk elért a célt, amelyet valamennyien áhitunk, amelyért mindannyian imádkozunk.*

— Az a tudat, hogy Ti mindezekben az érzésekben és törekvésekben velem vagytok, a negyedik év küszöbén fokozott lendületet fog adni nekem és a kormánynak arra, hogy terveinket végrehajtsuk. A jelszó: *nincs megállás.* Megyünk előre azon az uton, amelyet kényszerít reánk a magyar történelmi küldetés. Elszánt kitartással, szent fanatizmussal megyek a magam útján, meg nem látva

Országzászló-avatás Esztergomban

a kicsinyes intrikusokat, a bajkeverőket, akiknek egész életfelfogásuk a tagadásban bontakozik ki. Az az érzésem, hogy munkatársaim, a párt és az országos szervezet vannak olyan erők, hogy konzekvens módon végrehajtsák akarataikat. Vannak olyan bátrak, hogy vállalják ezért a felelősséget és elhárítják az akadályokat, amelyek utunkba esnek. Mindenkinek tudnia kell ebben az országban, hogy *történelmi korszak küszöbén állunk, amelynek nagy veszélyei és nagy esélyei vannak. Ilyen korszakban csak az a nemzet maradhat felül, amely lelkileg bátor és erkölcsileg erős.*

A miniszterelnököt beszédének elhangzása után percekig lelkesen ünnepelték képviselőtársai.

Itt említjük meg, hogy október hó 4-én a miniszterelnökség tisztviselő-kara köszöntötte Gömbös Gyulát.

BELPOLITIKA

Gömbös Gyula miniszterelnök október hó 4-én másfélórás kihallgatáson jelent meg a Kormányzó Ur előtt. Vitéz nagybányai Horthy Miklós melegen üdvözölte a miniszterelnököt kormányelnökségének hároméves évfordulóján.

*

Október hó 3-án ünnepélyes külsőségek közt iktatták be Győrött a vármegye és a város főispáni székébe Radocsay László dr.-t, Komárom-Esztergom vármegye főispánját. Október hó 4-én Szekszárdon Thuránszky László főispáni installációja folyt le. Az ünnepségen résztvett Kánya Kálmán külügy-, Kozma Miklós belügyminiszter és Bornemisza Géza iparügyi miniszter.

»Magyar Egészség Héli«

A „Turul Szövetség“, hogy hazánk népegészségügyének nagyfontossága kérdését a megoldás felé segítse, október hó 19-ike és 28-ika között „Magyar Egészség Hetet“ rendez a fővárosban. A nagyszabású előkészületek során tartott sajtóértekezleten Antal István dr., igazságügyi államtitkár is jelszólt. Erősen hangsúlyozta a kérdés fontosságát. Az uttörő vállalkozáshoz a kormány jóindulatát ígérte s a sajtó támogatását kérte. A magyar népegészségügynek és népszaporodásnak nagy problémáját pártok felett álló kérdésnek mondta, amit természetesen minden gondolkodó és jóérzésű magyar ember csak megerősíthet és helyeselhet. Minket különös örömmel érint a nemes és hasznos elgondolási mozgalom. A „Faluszövetség“ a falvak egészségügye tárgyában a múlt év őszén rendezett egy nagyszabású értekezlet-sorozatot, amelyen a kérdés legalaposabb gyakorlott és elméleti ismerői világították meg az égető probléma fontosságát. A Szövetség hatalmas, országos visszhangot keltett megmozdulását követi most a magyar ifjúság lélekkel és erővel teljes akciója. Szívünk és elgondolásunk szerint való ez a nemes és valóban pártok felett álló törekvés. Különösen annak tartjuk pedig azért, mert a magyar ifjúságnak vezető rétege, a főiskolai hallgatók rendezte az egészségügyi intézmények részvételével és bízunk benne, hogy az egész magyar társadalom támogatásával is. A célunk, amelyet a szívével érző és lelkével gondolkodó magyar ifjúság tüzött most maga elé, s a nemzet átértézt törekvésévé akar elfogadtatni, meg is kell valószínű, mert nemcsak a jelenünk, de a jövőnk is azon dől el. Mi csak megérősíthetjük az államtitkár ur szavait, hogy a magyar boldogulás alapja a lelki és testi épségben erős és ellenálló erővel bíró magyar nép...

Három magyarbarát angol képviselő kitüntetése

A Kormányzó Ur Sir Robert Gower angol képviselőnek a II. osztályú magyar érdemkeresztet a csillaggal, Charles Thomas Moore alvezéres, angol képviselőnek és Frederick Llewellyn-Jones angol képviselőnek a II. osztályú magyar érdemkeresztet adományozta.

A magyar társadalom osztatlan örömmel vette hírül a kitüntetések tényét, mint viszonzását azoknak a nagy szolgálatoknak, amiket három barátunk a magyarság érdekében eddig végzett.

Szőlősgazdák gyűlése Pécsen

Az Alsódunántúli Mezőgazdasági Kamara és a Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete háromnapos nagygyűlést rendezett Pécsen. Az október hó 6-iki gyűlésen Waldbott Kelemen báró elnöki megnyitójában azt hangoztatta, hogy a szőlősgazda érdekeltségek a mezőgazdasági kamarákkal karoltve tántoríthatatlanul tovább küzdenek a szőlősgazdák érdekében. Barcza Ernő földmivelésügyi államtitkár kiemelte, hogy a kormányzat minden törekvése arra irányul, hogy a magyar szőlő- és borgazdaság érdekeit a külföldi államokkal folytatott kereskedelmi tárgyalásoknál érvényesítse. Teleki Sándor kormányfőtanácsos a szőlősgazdák kívánságait terjesztette elő. Baross Endre dr. országgyűlési képviselő a közeljövőben beterjesztendő hegyközségi törvényjavaslat tervezetével foglalkozott. Szerint a hegyközségi törvény megvalósításának előfeltétele a szeszkerítés megoldása. Reizman Zoltán dr. azt hangoztatta, hogy a gazdavédelmi kedvezményeket ki kell terjeszteni a szőlősgazdákra is.

A katolikus püspöki kar közreműködik a telepítés megoldásában

A magyarországi latin és görög szertartású római katolikus püspöki kar Serédi Jusztinián dr. bíboros-hercegprímás elnökletével az elmúlt héten tartotta meg a fővárosban, a budai hercegprímási palotában évenként szokásos őszi tanácskozását.

A püspöki kar az értekezlet során foglalkozott a telepítés kérdésével is és arra az álláspontra helyezkedett, hogy a maga részéről különös priviligiumok igénylése nélkül készségesen közreműködik a hazai tényezőkkel e kérdés megoldásában, azonban nyomatékosan hangsúlyozni kívánja, hogy a teleposztásnál a sokgyermekes családok elsőséggel részesüljenek.

Melyek a fuvardij-kedvezményre jogosult inséges területek?

A földmivelésügyi miniszter az egyes takarmányfélék vasuti szállítására engedményezett fuvardij-kedvezményre való igényjogosultság szempontjából az *inséges területeket* a következőképp állapította meg:

1. A *tengerire nézve* az ország egész területének inségesessé nyilvánítása december hó 1-ig meghosszabbított. December 1-től kezdve pedig további rendelkezésig *Békés, Csongrád, Fehér, Győr-Moson-Pozsony, Hajdu, Szolnok, Nógrád, Pest, Somogy, Szatmár-Bereg-Ugocsa, Veszprém és Tolna vármegyék területe* (beleértve ezeknek a vármegyéknek földrajzi területén lévő törvényhatósági jogú városokat is) nyilvánított inséges vidéknek.

2. *Korpa, valamint olajpogácsa* szempontjából inséges vidéknek nyilvánítottak további rendelkezésig: *Abauj-Torna, Bács-Bodrog, Baranya, Békés, Csanád-Arad-Torontál, Csongrád, Fehér, Győr-Moson-Pozsony, Hajdu, Heves, Szolnok, Nógrád, Pest, Somogy, Sopron, Tolna, Vas, Veszprém és Zala vármegyék területe* (beleértve a vármegyék területén fekvő törvényhatósági jogú városokat is).

3. *Szálatakormány* szempontjából további rendelkezésig *Abauj-Torna, Bács-Bodrog, Csanád, Csongrád, Hajdu, Szolnok, Somogy, Vas és Zala-megyék területét, valamint a megyékben fekvő törvényhatósági jogú városokat* nyilvánították inséges területeknek.

Megkezdődött az olasz-abesszin háború

A hónapokig tartó népszövetségi tárgyalások, *Laval* francia miniszterelnök emberfeletti erőfeszítései a béke érdekében és a különféle konferenciák, amelyeket mind ebben az ügyben tartottak, mégsem vezettek eredményre, amennyiben *október hó 3-án megindult az olasz hadsereg, hogy a fegyverek erejével intézze el a régóta vajdó abesszin konfliktus kérdését.*

Október hó 2-án *Mussolini* a fascista haderők próbamozgósítását rendelte el és ez a mozgósítás teljes mértékben sikerült is. A fascista riadóra több mint 20 millió olasz állampolgár

jelentkezett az előre meghatározott gyülekezőhelyeken, ezzel is kifejezésre juttatta azt, hogy az olasz nép teljes mértékben helyesli *Mussolini* eddigi politikáját. *Mussolini* ugyanakkor rádiószózzattal fordult az olasz nemzethez és újból hangsúlyozta, hogy *Olaszország csak a jogait követeli, mert a nagy háború utáni békekötés alkalmával Olaszországot kismélták a gyarmatok osztogatásánál.* Október hó 3-án az olasz kormány jegyzékkel fordult a Népszövetséghez és ebben a jegyzékében az etiópiai provokációkra és az abesszin hadsereg mozgósítására való hivatkozással bejelentette a Népszövetségnek a hadműveletek megkezdését.

Az olasz hadsereg első célja *Adua* erőd elfoglalása volt, ami többnapos heves küzdelem és az olasz légi haderők részvétele mellett sikerült is. *Adua* régi sebe az olasz nemzeti önértetnek, mert 1896-ban *Adua* mellett szenvedett súlyos vereséget az olasz hadsereg az abesszinektől. Ezt a csorbát köszörülték most ki és az olaszok első dolga lesz, hogy az elfoglalt *Aduában* az 1896-ban ott elesett olasz hősök emlékére emlékművet állítsanak fel, amelynek felavatására *Mussolini* is *Aduába* fog repülni.

Az *Adua* körül lejátszódott véres harcok ideje alatt az olasz északi hadsereg előbbrenyomult és az *Adua-axumi vonalon* is súlyos harcok folytak. Ugyanakkor az olasz keleti és déli hadseregek ugyancsak megkezdették tervszerű előnyomulásukat a rendkívül nehéz abesszin terepen. Meg kell állapítani azt, hogy bár az abesszinek haláltmgvető bátorsággal küzdenek, az olasz hadsereg technikai és hadászati fölényével szemben kép-

Vásároljon országhonysjegyet
Töröknel
I. országhonysjegyet már.

Október 19
Október 22

sorsjegyek:
1/4 P. 24-
1/2 P. 12-
3/4 P. 6-
1 P. 3-

Török A. és Társaságok
Budapest, IV., Szervita-tér 3. szám.
Telefon: 82-0-66.

Wahib pasa,

volt török tábornok, aki a világháborúban a Dardanellák védelmezője volt, most az abesszin hadsereg főparancsnoka.

telenek megállni. Az olasz előnyomulás az *Adua-axumi* vonalon, ugyszintén az olasz keleti és déli hadseregek előnyomulása tervszerűen folyik tovább.

Az afrikai hadműveletek megindulása nem függesztette fel a genfi tanácskozásokat, amelyek az alatt az idő alatt is folytak azért, hogy az olasz-abesszin háborút csak Afrikára lokalizálják és elkerüljék, hogy az olasz-abesszin konfliktusból európai háború legyen. A Népszövetség tanácsulésen foglalkozott azzal a kérdéssel, hogy az olaszok és abesszinek közül melyik a támadó fél s a tanács határozata szerint *Olaszország támadta meg Abessziniát.* A Népszövetségi Tanács határozata nem érte készületlenül a vezető külpolitikásokat, hiszen ennek a határozatnak a meghozását napokon keresztül tartó bizalmas tanácskozások előzték meg. Tárnyilagosan meg kell azonban állapítani azt, hogy a Tanács *Olaszország* szemben nem járt el kellő lojalitással, mert *Aloisi báró* mindössze egy napi haladékat kért, hogy a népszövetségi bizottság jelentését kormányánál bemutathassa s még ezt a rövid haladékat sem kapta meg. A Tanács a határozat alapján azt ajánlotta a szembenálló feleknek, hogy az ellenségeskedést szüntessék be.

A Népszövetség határozata jogot ad a tagállamoknak arra, hogy *Olaszországgal* szemben szankciókat alkalmazzanak, de valószínű az, hogy ha a szankciók alkalmazására kerülne a sor, akkor a tagállamok későbbi ülések folyamán hozott határozatok alapján egységesen fognak eljárni. *Olaszország* ezen határozat miatt még nem lép ki a Népszövetségből, kilépésre csak akkor kerülne a sor, ha az alkalmazandó gazdasági szankciók olyan méretűek lennének, hogy azok fegyveres ellenségeskedésnek volnának tekinthetők.

Minden hangszer

legjobb minőségben és a legolcsóbban vásárolhat a hírneves

Reményi Mihály

hangszertelepén. Budapest, VI./15, Király-utca 58-60.

Kérje 51. sz. díjmentes árjegyzékemet

A tej és a tejszín termelői ára

A földmívelésügyi miniszter rendeletet adott ki, amellyel a Budapestre szállított tej legkisebb termelői árát literenként 12 fillérben, a tejszínét pedig kilogrammonként 97 fillérben állapította meg.

Az Országos Magyar Tejszövetkezeti Központ a rendelet szerint Budapesten a megállapított legkisebb árért, a vidéki tejtermékgyártó üzemekben pedig 11.5 fillérért, illetve 93.5 fillérért minden kifogástalan minőségű tejet, vagy pedig 32 zsírszázalékos tejszínét bárkitől átvesz. Ennek az árnak megfelelően a vaj nagybani ára kilogrammonként három pengő.

Ezeket az árakat a földmívelésügyi miniszter a viszonyokhoz alkalmazkodva változtatni fogja. A megállapított árak október 15-étől kezdődően érvényesek.

Frontharcosok találkozója

Október hó 5-én, szombaton este a zászlódíszbe öltözött Hősök-terénél tartotta a Frontharcos-szövetség országos találkozójának megnyitó ünnepélyét. Takács-Tolvay József gróf, ny. altábornagy, országos elnök lendületes beszéd kíséretében helyezte el a Szövetség elnökségének hatalmas báborkoszorúját az Ismeretlen Katona sírjára. Ezután József királyi herceg beszélt a frontharcosokhoz. Büszkén hivatkozott arra, hogy hős társai nemcsak a fronton, hanem az összejáratás után ráncszakadó megpróbáltatások idején, a nehéz polgári élet keserves napjaiban is megbonthatatlan egységet képeztek, amely egyedül adhatja vissza nekünk a régi boldog Nagy-Magyarországot.

Vasárnap reggel féltíz órákor futott be a Milleniumi-emlékmű elé a Hősök Csillagútjának közel ötszáz autós és motoros résztvevője, akik a Hősök Emlékkövére helyezték az ország minden részéből magukkal hozott koszorukat és virágokat. Lenyűgöző látvány volt, ahogy az ünnepi

szónoklatok után adott jelre a 188 koszorut tartó bajtárs odasietett az emlékkövhöz és egyszerre tette le a koszorut, úgy hogy a hősi emléket pillanat alatt hatalmas virágerdő borította.

Tizenegy órákor a menet elindult, hogy tisztelegjen fővédnöke, a Kormányzó Ur előtt. A zászlók alatt, zeneszóval vonuló harmincezer főnyi hódoló menet két óra múlva ért a Várba, ahol a Himnusz hangjai mellett a Kormányzó Ur ellépett a zászlóaljak arcvonala előtt. Majd pedig, amikor az államfő visszatért a palota főbejáratahoz, pattogó indulók

hangjai mellett, feszes lépésben vonultak el legfőbb urunk előtt a régi katonák, mellükön a hősiességüket tanúsító rengeteg kitüntetéssel.

Meghatog és feledhetetlen kép. Mesébe való. Hogy hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy ország, amely ellen az ördögök minden hatalma összeesküdött, hogy tönkretegyék. De nem birtak vele, mert abban az országban a harcos férfiak nem öregedtek meg, a hazaszeretet visszafiataltotta őket... Anyák, meséljétek el ezt a leányaitoknak, apák a fiaitoknak. Hogy él még a magyar és élni is fog...

Magyar gazdaijjak látogatása a fascista-párt főtitkáránál és az olasz földmívelésügyi miniszternél

Legutóbbi számunkban közöltük, hogy a Szövetségünk harmadik olaszmagyar gazdaijjusági csereakciójával résztvevőket Mussolini olasz miniszterelnök abban a nagy kitüntetésben részesítette, hogy külön kihallgatáson fogadta őket. Másnap gazdaijaink Szekeres László főtitkárral, a csereakció vezetőjével megjelentek Starace-nál, a fascista párt főtitkáránál, aki a Palazzo Littoria nagytermében fogadta őket. Szekeres László üdvözlő beszédében kiemelte azt, hogy a fascista párt főtitkára volt egyike azoknak, akik lehetővé tették Mussolininál az olasz-magyar gazdaijjusági csereakciót. Üdvözölte őt, mint a ma-

gyar nemzet törhetetlen barátját és szószólóját és további támogatását kérte a Faluszövetség csereakciója részére. Starace üdvözlő beszédében hangzott, hogy a magyar nemzetet mindig rendkívül nagyra becsülte, mert bátor, kitartó és egyenes lelkületű nemzet és mindenben nagyon hasonlít az olaszokhoz. A magyar és olasz földmíves népet nem annyira érdekfeszítő, mint inkább lelki és meggyőződési kapcsolatok fűzik egymáshoz.

— Amint az én régi kedves barátom és régi fegyvertársam: Szekeres László is tudja, — mondotta többek közt — Mussolini szívéhez nagyon közel állnak a magyarok, amit maga a Duce is hangzottat. Visszatérve hazatokba, törhetetlen erővel dolgozzatok és igyekezzetek a nemzeti egység gondolatát kiépíteni, mert ha a népek megtalálták önmagukat, gyorsan fel is emelkednek az őket megillető helyre, még akkor is, ha ideiglenesen onnan őket letaszították.

Starace beszéde végeztével barátságosan elbeszélgetett a magyar gazdaijjak csoportjával és vezetőjével. Ezután Edmondo Rossoni olasz földmívelésügyi minisztert keresték fel a gazdaijjak. A miniszter az üdvözlő szavakra kijelentette, hogy a Duce elmondotta mindazt, amit az ifjaknak tudniuk kell és ahhoz neki semmi hozzátenivalója nincsen, csupán az, hogy szíve egész melegével csatlakozik a Duce jókívánságaihoz. Végül Crollalanza miniszternél, a Leszerelt Katonák Szövetsége elnökénél tisztelegtek a magyar gazdaijjak, akiknek birtokain folytattak tanulmányokat. Crollalanza megígérte, hogy a jövő esztendőben hasonló szeretettel fogadják gazdaijainkat, sőt az idejövő olasz csoporttal maga is meglátogatja Magyarországot.

Egy régi magyar huszártiszthelyettes

Hollósi, a volt 10-es huszárok tiszthelyettesei egyenruhájában üdvözölte a főhercegei Ivánca községben Kozma Miklós belügyminisztert, volt parancsnokát. A község díszpolgári oklevelet nyújtott át a miniszternek.

Idősb Badár Balázs hırneves mezőturi fazekasmester,

akinek érdemes közhasznú tevékenységéért az Iparügyi miniszter elismerését fejezte ki.

Elutazásuk előtt *Villani Frigyes* báró, római követünk fogadta gazdaifjainkat, akikkel hosszasan elbeszélgetett.

Olaszországban járt gazdaifjaink *Róma, Velence és Trieszt* nevezetesegeinek megtekintése után visszatértek Magyarországra.

ADÁS-VÉTEL

Eladnék egy jókarban levő, üzembépes **konkolyozót** 80 pengőért; egy üzembépes **vályogsajtoltót** — présel 11×5½ cm vályogot — 80 pengőért. **Cím: Tóth Mihály, Nagylóc, Nógrád-megye.**

Eladnék **szőlővesszőket** és vadba oltott **oltványokat**; szállítok november hó elsejétől jövő évi május hó elsejéig. **Próbarendeléseket is eszközök.** Válaszbélyeg ellenében bővebb felvilágosítást nyújtok és árjegyzéket küldök. **Cím: Kerékjártó János szőlőoltványtelepe, Abasárújtelep, 615. szám; Heves-megye.**

Javult tengeritermésünk helyzete

A földmivelésügyi miniszter szombaton tette közzé a legújabb jelentést a mezőgazdaság állapotáról és a vetések helyzetéről. A szántás és az őszi vetési munkálatok folyamatban vannak. A **búza** cséplését befejezték, az eredmény mennyiségileg közepes, minőségileg azonban jó. A hektoliterenkénti súly 79—83,5 kilogram között váltakozik. A **jelentés a búzatermést 20,137.030 mázsára teszi.**

A **rozsa** cséplését befejezték, a ter-

més közepes mennyiségű, de jóminőségű. A múltévi eredménnyel szemben 566.366 mázsás emelkedés mutatkozik és a **jelentés a várható mennyiséget 6,759.344 mázsára teszi.**

Árpában gyenge közepes volt a termés, mennyiségileg 5,780.063 mázsa termett. Gyenge volt a **zabtermés** is, ebből 2.235.640 mázsa várható.

A tengeri korai fajtáinak törése még folyamatban van és a késői fajták betakarítását is megkezdték he-

lyenként. A legutóbbi becsléssel szemben a jelentés több mint négyszáz-ezer mázsával emelte a várható mennyiséget és **igy összesen 14,367.471 mázsa szemestengeri várható.**

A **burgonyatermés** közel 7 millió mázsával kevesebb, mint a múlt évben volt, bár az időjárás itt is javított a kilátásokon. A **cukorrépa** az utóbbi hetek jó időjárására sokat javul és még javulni is fog. A várható termés mennyisége 7,255.017 mázsa.

Második kerületi gyűlésünk október 26-án, Győrött lesz

A „*Falu*” Magyar Gazda és Földműves Szövetség — mint már jelentettük — széleskörű mozgalmat indított meg abban az irányban, hogy **országos jelentőségű termelési kérdésekre irányítsa a földmiveltársadalom figyelmét.** Ezzel az elhatározással azt a nagy nemzetgazdasági célt kívánja szolgálni, hogy a kistermelők tudatába belevigye az új termelési irányok követésének mulhatatlan szükségességét. Ha ugyanis a magyar gazdák összessége végre nemcsak felismeri, hanem járja is a helyes utat, ugy az ország **egész mezőgazdasági termelésének minősége** javulni fog; az egyes növényfajtákon belül ma mutatkozó sokféleség helyébe **egyöntetűség**; a jó minőségű egyöntetű áruból ma észlelhető hiány helyébe **komoly mennyiség**; egyszóval a mai rendszertelenség helyébe a **gondosan megalapozott rendszer** léphet és a magyar mezőgazdasági termék keresett és jól fizetett árucikke lesz a világcipiacoknak.

A külföld igényeinek megfelelő termelés módjai

A magyar mezőgazdaságnak tehát egyik legsorsdöntőbb problémája az, hogy **miként tudja megoldani az exportképes cikkek termelését az országban.** Ez a kérdés természetesen meglehetősen szerteágazó, de a szorosán vett tudományos és termelési, közigazgatási és értékesítési összefüggések szövevényéből kiemelhető néhány olyan vezérelv, amely alapját és kiindulópontját képezi ennek a nagy feladatnak. A **Falu- és Gazdaszövetség** őszi kerületi gyűléseit egy-egy ilyen vezérgondolat alapos megismertetésének és széleskörű megvitatásának szenteli. A legutóbb **Szegeden** lefolyt kerületi gyűlésen — amint erről már beszámoltunk — a **tájjegységek és tájfajták megállapításának, továbbá a gyümölcsfacsemetek szigorú ellenőrzésének szükségességéről** esett sok okos szó és az elfogadott határozati javaslatok megvalósításán most egy szakemberekből összeválogatott állandó bizottság munkálkodik.

A soron következő kerületi gyűlést

október hó 26-án Győrött rendezni a Szövetség. Programján a fentemlített sorsdöntő problémának két újabb szempontból való megvilágítása szerepel. Az első előadó: **Serbán Iván dr. m. kir. gazdasági főtanácsos, a Külkereskedelmi Hivatal kitünő elnöke,** azt a rendkívül fontos kérdést fogja fejtegetni, hogy **milyen módon kell megszervezni mezőgazdasági termelésünket az export irányában.** **Serbán Iván,** akit méltán megilletethetne a **magyar agrárcikkek külföldi követe** cím, idejének és munkaerejének legnagyobb részét arra fordítja, hogy felvevő piacokat szerez mezőgazdasági termékeinknek. Nálánál jobban senki sem ismeri a külföldi fogyasztók igényeit és különleges kívánságait, éppen ezért előadása a legnagyobb érdeklődésre, utmutatásai pedig megszívlelésre tarthatnak számot.

Hogy biztosíthatjuk a talaj erejét?

A győri kerületi gyűlés második előadását **Manninger Adolf m. kir. gazdasági főtanácsos, hercegi uradalmi igazgató** volt szíves elvállalni. A kiváló gyakorlati gazda, aki a talajművelés terén teljesen új utakon halad, előadásában a **talajerő biztosításának olcsóbb módjait** fogja megismertetni hallgatóságával. Világos, hogy a talaj erejének megőrzése és fokozása minden mezőgazdasági termelés és fejlődési lehetőség alapja. Ezen a

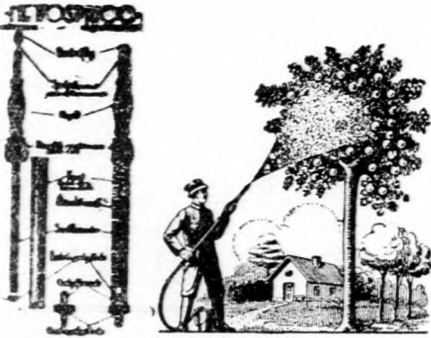
**B
A
BENKŐ
K
R-T.**

**Ne feleddje el az új sorsjátékhoz
osztálysorsjegyet szerencseszámát
levelezőlapon vagy telefonon**

NALUNK MEGRENDELNI

BENKŐ BANK

R-T.
BUDAPEST,
ANDRÁSSY-UT 56
Tel.: 28-6-47

Szétzedve Munkában
Legújabb szabadalom
„NETTOSPRIC”
dugattyunélküli
gyümölcsfapermetező készülék.

Olcso, nincs benne bőrözés, nem szárad ki, nem romlik, nem kopik. Egy perc alatt szétzedhető és könnyen tisztítható. Alkalmas permerezésre, fertőtlenítésre, meszelésre stb.

Kérjen díjtalan leírást.

Gyártja és forgalomba hozza:

Takács Károly, nyug. Máv. előljáró,
 Budapest, VI., Kerekes-utca 28.

ponton kell tehát a problémát megfogni és itt kell megfelelő művelési irányokat általánossá tenni. Legcélravezetőbb lenne, ha a gazdák nagy tömegben és rentábilisen termelhetnének korán lekerülő előveteményeket (borsó, lencse, bab, mák, repcé, bíborhere, len, pillangósvirágok, stb.). Ezek a növények ugyanis különböző előveteményei a búzának, hazánk legbiztosabb termelvényének, úgy, hogy utánuk a buza országos átlagban és holdanként 3—4 mm-val többet terem. Azt pedig, hogy ennek a buzatöbbletnek milyen jelentősége van nemzetgazdasági szempontból, nem szükséges bővebben magyarázgatni. Persze ezeket az előveteményeket korlátlanul csupán egyetlen esetben termelhetnék a gazdák: ha az értékesítés jó előre biztosítva lenne. Az államnak ennél fogva arra kell törekedni, hogy külkereskedelmi szerződéseken biztosítsa e növények magvainak minden mennyiségben való elhelyezését.

Manninger igazgató előadásában kitér majd a nyári vizgazdálkodás kérdésére is és azt ajánlja, hogy a társasáborona sekély munkájával — eke használata nélkül — végezzük a talajművelést. Ez az eljárás — amit egyébként 6 évke óta legjobb eredménnyel alkalmaz — fenntartja a talajbaktériumok életét, viszont a baktériumok biztosítják ekemélységig a talaj morzsalékos szerkezetét, amit az ember fizikai munkával soha elérni nem tud. Helyes lenne, ha a földművelésügyi kormány kísérleteket végeztetne ebben az irányban.

Mindkét probléma, amelyet Manninger igazgató felvet, bizonyosan

széles körben felkelti majd az ország gazdaközönségének legélelkebb figyelmét.

Az október hó 26-án, szombaton délelőtt 10 órakor, a győri városháza közgyűlési termében kezdődő kerületi

gyűlésre a Szövetség meghívta Győr, Moson, Pozsony, Komárom, Esztergom, Sopron és Veszprém vármegyék hatóságait, gazdatársadalmi intézményeit és földművelő polgárságát. m. e.

Gazdagondok a kecskeméti mezőgazdasági kamara előtt

Szeptember hó 28-án tartotta a Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara igazgatóválasztmányi ülését. Szentjóbly-Staub Elemér elnöki megnyitóját után Gesztelyi Nagy László dr. igazgató ismertette a magyar mezőgazdaság mai helyzetét, hangsúlyoztatva, hogy az ipar részére szükséges nyersanyagok beszerzéséhez a devizákat a mezőgazdaság vásárolja meg. Rámutatott arra a veszélyre, amely a földek kiéléséből származik, mert elegendő jószág tartás hiányában nem tudjuk földjeinket kellőképpen trágyázni. A gazdaadósságok rendezésével kapcsolatban azt kívánta, hogy a rendezésbe a magánhitel is felvétesse, a nem védett s az elárverezett gazdák helyzete is rendeztesse s újabb birtokpolitikai intézkedések előtt megoldassanak a

FAKSz-házak s a vagyonváltás-földek függő kérdései. Szóváltotta a nagy perköltségeket és óvási költségeket, majd hangoztatta, hogy a rendezésből ne csak a vidéki kisbankok, hanem a nagybankok is vegyék ki részüket.

Szabó Lajos főtítkárral az elemi csapások által sújtott vidékek megsegítése érdekében azt javasolta, hogy tavaszi vetőmagokkal, burgonyavetőgumóval és termelési hitellel kell ellátni a gazdákat. A mezőgazdasági szegénység részére kenyérmagvak osztandók és produktív közmunkák indítandók meg.

Végül Vaja Béla dr. kamarai h. igazgató tüzetes előadásban ismertette a mezőgazdasági export mai állását.

Olaszországban járt gazdaifjainkhoz!

Fiúk! Remélem, mindnyájan szerencsésen hazaérkeztek a hosszú távollét után. A vasuti jegyeket postafordultával küldjétek vissza. Takács Gyula Nagykanizsán a vonatban felejtette fényképezőgépét, ha valamelyikőtök megtalálta, küldje be hozzám, hogy továbbíthassam. Közöljétek velem leveletekben a gazdaság pontos címét és helyét, ahol újabban voltatok, mert ezek az adatok hiányoznak. A Vasárnap részére küldjétek tudósításokat, lehetőleg fényképekkel. Ismertessétek az ottani telepítési rendszert és egyéb gazdasági, szociális problémákat, szóval mindazt, ami a magyar földműves társadalmat érdekli. Mődját ejtjük annak, hogy a cikkeket leközzöljük. Hasonlóképpen irjatok a lakóhelyeteken lévő lapokba is a Faluszövetség olasz-magyar cselekedeteiről és annak nagy fontosságáról. Az emberek érdeklődéssel olvassák az ilyen leírásokat. Nagyon szívesen átjavítom dolgozatotokat, amit azután a helyi lapokban leközzölthettek. Mussolini csoportképet a személyek megjelölésével adjátok közre, mert nagy hordereje van az ilyen képeknek. Amikor a fáradságotok kipihentétek, akkor induljon meg köztünk, úgy mint az előző esztendőben, a baráti levelezés, amelynek célja egyrészt az, hogy benneteket irányítsunk, másrészt pedig, hogy az összeköttelést veletek állandóan fenn-

tartsuk. Szövetségünk minden Olaszországot megjárt gazdaifjún rajta tartja a kezét. Érdeklí további sorsa, körülményei és segítségére van ott, ahol arra szükség mutatkozik. Legyetek tehát fegyelmezett lélekkel továbbra is bizalommal hozzánk, olyanul, mint amilyen bizalommal mi viseltettünk irántatok, amikor Olaszországba, mint a földművesnép követit kiküldöttünk. Az ideai munka-programot is megbeszéljük veletek, hogy Szövetségünk és a magyar falu népe érdekében mi az ősi és teli teendő. Mi azt hisszük, hogy lakóhelyeteken fanatikus apostolai lesztek Szövetségünknek — amelynek csak hálával tartoztok — továbbá lelkes terjesztői ismerőseitek körében a Vasárnap-nak és szószólói a jövőendő gazdatársadalom termelőmunkásságának. Ebben a gondolatban szeretettel köszönt mindnyájatokat a hazai földön, atyai jóbarátotok:

Szekeres László főtítkárral

Felhívjuk olvasóink figyelmét, hogy a közismert Benkő Bank r. t. (Budapest, Andrassy-ut 56.) mindenkinek, aki levélben, levelezőlapon, vagy telefonon megrendeli szerencsesorsjegyet, rendelését azonnal elintézi. A sorsjegyet azonnal elküldik, fizetni ráér a huzás előtt. Így mindenki biztosíthat egy szerencseszámot az új sorsjátékokhoz, mely október hó 19-én kezdődik.

NEMZETGAZDASÁG

Háromezer vagon importtengerit kaptak a vidéki hizlalók

A hetek óta tartó kedvező időjárás előnyösen befolyásolta a késői tengerifajták beérését és ennek következtében, ugyilátszik, hogy az idei tengeritermés a hivatalos becsléssel szemben lényegesen nagyobb lesz. Ennek ellenére is súlyos kérdés még mindig a hizlalás kérdése, mert a magyar gazdasági életnek ez a szépen fejlődő és szép eredményekre jogosító ága csak akkor fejlődhet nyugodtan tovább, ha a hizlalók takarmánygondjai megszűnnek. A *Vasárnap* már jelentette, hogy nagyobb arányú tengeri importot engedélyezett a kormány és az eddig behozott 4000 vagon tengeriből már a jelen időpontig is több mint 3000 vagon szállítottak vidékre, a vidéki hizlalók részére. A sertéshizlalás tehát fennakadás nélkül folyik tovább s így minden reményünk meglehet arra, hogy a régi német piacok mellett a magyar exportba mindinkább belekapcsolódó iparral való összeköttetésünket az elkövetkező szezonban még jobban sikerül kimélyíteni.

900 ezer pengő nyereséget mutat ki a Péti Nitrogéngyár mérlege. Az elmúlt napokban tartotta meg évi rendes közgyűlését a Péti Nitrogén Műtrágyagyár Rt., mely rövid fennállása alatt Magyarország vezető iparvállalatai közé emelkedett. A vállalat örvendetes fejlődésének eredménye az, hogy az elmúlt évi nyereség 2 millió pengő alaptöke mellett csaknem elérte a 900 ezer pengőt.

Háborús hírek hatására drágulnak a nyerstermények a világpiacokon. A nyugtalan világpolitika és az elmúlt héten előtérben álló háborús hírek erősen megszilárdították a világ áru piacainak irányzatát. Csaknem valamennyi nyerstermék ára erősen emelkedett, de meg kell állapítani, hogy ez az áremelkedés máris mintha megállott volna és bizonyos, hogy abban az esetben, ha az olasz-abesszin háború csak Olaszországra és Abessziniára korlátozódik, az eddigi erős áremelkedésnek visszahatása lesz a tőzsdéken.

GAZDATUDÓSÍTÓ

Tejellenőrzési díjak a fővárosban.

A földművelésügyi miniszter rendeletet adott ki a *tejellenőrzési díj megállapításáról*. A rendelet szerint a székesfőváros területén levő tejipari vállalatok az územükbe beérkező minden liter tej után 0.5 aranyfillér tejellenőrzési díjat kötelesek fizetni; *ugyanennyit fizetnek a tejbeközvetítő igazolványok jogosultjai annak a tejmennyiségnek minden literje után, amelyet a székesfőváros területére*

behozhatnak. A székesfőváros területén tartott minden tehen után havonként 2.50 aranypengő tejellenőrzési díjat kell fizetni. A székesfőváros területén kívül levő tejvállalatok általánosságban megállapított tejellenőrzési díjat fizetnek.

Be kell jelenteni a méhek költésrothadását

A földművelésügyi miniszter az elmúlt héten rendeletet adott ki, amelyben *kötelezővé teszi a méhek ragadós költésrothadásának bejelentését.* A bejelentés elmulasztását kihágásnak minősítik és pénzbüntetéssel sújtják.

Csak a hordóborok számlázásánál kell feltüntetni a szesztartalmat

A földművelésügyi miniszter szeptember hó 27-én 95.500 szám alatt kiadott rendeletével a borkereskedőknek azt a kötelezettségét, hogy a viszonteladók részére szállított bor szesztartalmát a számlában és a szállításra vonatkozó egyéb okiratokban feltüntetni kötelesek, *kizárólag a hordóborok szállított borokra korlátozta.* A rendelet szerint a szállított bor szesztartalma a feltüntetett szesztartalomnál az eddigi kéttized helyett *négytized térfogat százalékkal kisebb nem lehet.*

Hitelszövetkezeteket alakítson a falvak népe!

Több ízben beszámoltunk már arról, hogy a kormány a közeli napokban újból rendezni kívánja a *gazdaadóságok kérdését* s a jelenlegi gazdavédelmi rendelkezések október hó 31-i lejárata fogja felhasználni arra, hogy újabb lépéseket tegyen a magyar mezőgazdaság e súlyos teher-tételének végleges rendezése felé. Fontos és kívánatos a gazdaadóságot szabályozása elsősorban az érde-

kelt gazdaadósok, illetve önhibájukon kívül bajbajutott gazdák szempontjából, de fontos és sürgős azok részére is, akik egyáltalában eladósodva nincsenek, vagy csak jelentéktelen összegű kötelezettségeik vannak, de a jelenlegi viszonyok között a termeléshez feltétlenül szükséges hitelhez nem juthatnak.

Az új hitellel megindítására, a mezőgazdaság tőkehiányának kielégítésére van tehát szükség és ezen a téren a *legfontosabb feladatok a hitelszövetkezetekre várnak.* Kétségtelen, hogy az országban működő mintegy ezer hitelszövetkezet már eddig is igen érdemes és figyelemreméltó működést fejtett ki ezen a téren s egészen bizonyos, hogy a jövőben is igyekezni fog kitűzött feladatainak minél teljesebb mértékben eleget tenni. Azonban nem lehet figyelmen kívül hagyni azt sem, hogy az *„Országos Központi Hitelszövetkezet”* kötelékébe tartozó hitelszövetkezeti hálózat még nem terjeszti ki működését a csonka ország minden községére s hazánkban számos oly fontos község és gazdasági csomópont van, ahol mindaddig hitelszövetkezet nem alakult és nem is működik.

A jövő egyik legfontosabb feladata lesz tehát a *hitelszövetkezeti hálózat továbbépítése és kiegészítése,* természetesen megfelelő előkészítő munka után és a szükséges előfeltételek fennforgása esetén. Az *„Országos Központi Hitelszövetkezet”* ugyanis évtizedek óta a hitelszövetkezetek szervezésénél és alakításánál azt az elvet és gyakorlatot követi, hogy csak oly községekben, oly vidékeken hajlandó valamely hitelszövetkezet megalapításánál közreműködni, illetve azt kötelelőkébe felvenni, ahol az *érdekeltségi társadalmi rétegek részéről indult ki a kezdeményezés és megfelelő érdeklődés is mutatkozik azok részéről, akik szövetkezeti uton kívánják hitel igényeiket kielégíteni.*

Meg vagyunk győződve arról, hogy az új hitellel megindulásra s a hitelszövetkezetek tevékenységének fo-

Ismét itt az alkalom!

Ezer meg ezer ember nyert már a

m. kir. osztály-sorsjátékon

Ma majdnem mindenki vesz osztálysorsjegyet, mert *kis összeggel nagy vagyont nyerhet!*

Október 19-én kezdődik

az új sorsjáték, nagyon ajánlatos, hogy

rendeljen egy sorsjegyet bármelyik főárusítónál,

mert akkor *reménye* biztosan lesz, sőt *gyorsan meg is gazdagodhat!*

Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben

P 500.000

Jutalom és nyeremény készpénzben:

300.000	50.000	25.000
200.000	40.000	20.000
100.000	30.000	15.000

stb., stb. aranypengő, összesen közel **8 millió aranypengő**, mely összeget azonnal kifizetik.

A sorsjegyek fele nyer!

Az I. oszt. sorsjegyek hivatalos ára:

Egész	Fél	Negyed	Nyolcad
24 P	12 P	6 P	3 P

Kifizetni van ideje a húzás előtt.

kozottabb kibontakozása rá fogja terelni azoknak a falvaknak és vidékeknek a figyelmét is a hitelszövetkezeti szervezkedés fontosságára, ahol mindaddig a hitelszövetkezeti mozgalom nem vert gyökeret. Közel félvszázad eredményei igazolják azt,

hogy a *Károlyi Sándor gróf* által 1886-ban megindított hitelszövetkezeti szervezkedés a magyar falvak kisembereinek valóságos mentsvára lett s a jövőben is nélkülözhetetlen tényezője lesz a magyar mezőgazdaság további fejlődésének.

Fontos intézkedések készülnek a háziipar területén

A fennállásának ötvenedik évfordulóját jubiláló *Országos Magyar Iparművészeti Társulat*ban október hó 4-én délben látogatást tett *Bornemisza Géza* iparügyi miniszter, aki *Petneházy Antal* államtitkár kíséretében érkezett a társulat helyiségébe. A Társulat elnöksége részéről *Szabó János*, a társulat ügyvezető alelnöke üdvözölte a minisztert, majd *Bornemisza Géza* mondott általános figyelemmel hallgatott beszédet:

— A kormány gazdasági programjának egyik legfontosabb célkitűzése — mondotta — a kisegzisztenciák gazdasági helyzetének javítása. Ez a cél legegyszerűbben a kormány szemei előtt a háziipar és népművészet fejlesztésénél, valamint az iparművészet támogatásánál is. Boldoggá az teszi a népet, aki munkával foglalkoztatja. Ezért a háziipar első és legfontosabb feladata a mezőgazdasági munkák szünetelése alatt a falusi lakosság foglalkoztatása.

— A második feladat a földművelők ruházódásának megkönnyítése. Elsősorban a háziiparnak feladata, hogy olcsó ruházódási cikkekkel tudja magát a földművesnép ellátni.

— A harmadik feladata a kormány célkitűzésének az egyes vidékek már-már veszendőbe menő népművészeti értékeinek megmentése. Ebben a feladat körbe kapcsolódik bele az iparművészek munkássága, akiknek feladatuk, sőt kötelességük megmutatni azt az utat, amelyen ezeknek a vidékeknek lakossága a változó szükségletekhez alkalmazkodni tudjon és népművészeti beccsel bíró termékeit állandóan piacra tudja dobni. E három feladat körben mozog a háziipari jövő problémája.

A miniszter ezután felsorolta, hogy milyen intézkedéseket tervez a kormány a háziipar és az iparművészet fejlesztésére. Kiszélesítik az iparfelügyeleti szolgálat reformjával kapcsolatban a háziipari felügyeletet, gondoskodnak arról, hogy az ország legelhanyagottabb vidékén és legtávolabb falujában is megérezze a lakosság a kormány támogató kezét, a továbbképzést háziipari tanfolyamok útján biztosítják, gondoskodnak olcsó nyersanyagokról és márkázás útján óvják meg népművészetünk stílusát. A háziipari munkabér kérdését egészséges alapokra fekteti a kormány. Itt is történtek már intézkedések, hogy egyrészt megszűnjék a munkabéruzsora, másrészt, hogy azok, akik szembehelyezkednek a kormány intézkedéseivel, megfelelő megtorlásban részesüljenek.

Keresem ...

Keresem, de nem találok,
Megvidíteni lelkemet ...
Boldogságot, hol talállok,
Boldogságot, óh, Egék?!

Tán szeretni? De hiába
Epeszteném szívemet!
Akiért dobbanna keblem,
Kit szerelnék: kinevet.

Legalább álmodnék szépet?
Kerül még az álom is!
Békét tőle sem várhatok.
És az élet is hamis! ...

Minden oly csalárd, busító ...
Élet, álom, szerelem ...
Hol szerezzek boldogságot?
Koszoruját hol lelem?

SZABÓ LAJOS
(Somogygyabajom)

Dal ...

Hej, de kevés a hűséges szerető,
A faluban alig akad egy-kettő.
De sok leány elhagyja a babáját;
Változtatja, mint ünneplő ruháját.

Az én kedves kis galambom hűséges,
Szeret engem, én is őtet, már régen.
Ha a búzát learatjuk, elveszem;
Kis házamban él boldogan énvelem.

FURKA ANDRÁS (Dévaványa)

PÁSZTORTÜZ

Egy váci öreg kádármester

A váci iparosságnak most szép ünnepe volt. *Bornemisza iparügyi miniszter* egyszerre három érdemes, öreg váci iparos mestert érdemesített kitüntető elismerésre. *Krach József kádár*, *Mischler Kornél fazekas és kályhás*, *Molnár István magyar szabó* ezek. Mindhárman közel 80 évesek, de még mindig munkaképesek. A kádár és a kályhás 1885, a magyar szabó 1881 óta dolgoznak megszakítás nélkül a pályán.

A kályhás panaszolja, hogy a gyár-
ipar a mesterségét, mint a kisipar
egyéb ágazatait is, végzetesen megrontotta. A magyar szabónak is hiányzik az „elegendő munka“, mert a falusi nép mindinkább leveti szép magyar viseletét, s a hitványabb, csunyább városi „módira“ csábul át. *Krach bácsi*, az öreg kádármester is nehezen tud beleszokni az „új világba“, noha neki még ugyancsak kádármester apja után megmaradt a saját háza és papvölgyi szőlője, ahová dolgoztatni máig ki-kigyalogol a 76 éves öreg. S a multat a jelennel összehasonlítva, ilyen jellemző képet mutat nekünk *Krach bácsi*:

— Én annak az időnek gyermeke vagyok, — ugymond — amikor a kőkaputól le a köhözgő sárban gázoltunk, de megelégedés, boldogság virágozott a város gödrös utcáinak házaiban ... Mig most végesvégig van keramitunk, de szárazság uralkodik a lelkünkben és a zsebekben ...

Krach bácsi „idején“ a híres váci gyümölcsöt, a zamatos váci bort hozta Bécsbe, sőt Németországba elvitte. Ma már kopárak a váci hegyek. mért sok szőlő és gyümölcsös kipusztult. Mindez fáj a *Krach bácsi* lelkének és sajnálja a mai fiatalságot is, mely még álmodni sem tud arról a régi „gyöngyöletről“, amikor *Krach bácsi* egy híres püspök 700 esztendősboraiból is kóstolt kevéskét.

MÓRICZ PÁL.

A világ legnagyobb lámpája
egy japán nemzeti ünnepen, Tokió főváros utcáján

GAZDASÁG ÉS HÁZTARTÁS

ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR.

A takarmányinség ellen

nagyon figyelemre méltó gondolato-
kat közöl Pörncezi József a *Köztelek-*
ben, az Országos Magyar Gazdasági
Egyesület kitünően szerkesztett szak-
lapjában.

Ő is azzal kezdi, amire legutóbb
utaltunk, hogy a szárazságra, mint
sorscsapásra, már be kell rendezked-
nünk, azaz olyan intézkedéseket ten-
nünk már az előző év őszétől kezdve,
hogy ne állhasson elő a legnagyobb
szárazság mellett se olyan takar-
mányhiány, mely a lét és nemlét
problémája elé állítja nagyértékű ál-
latállományunkat.

Pörncezi József is az őszi takar-
mányfélék (szőszösbükköny, pannon-
bükköny, biborhere, stb.) kiterjed-
tebb termelését ajánlja. Ezek tavasz-
szal mindig adnak kellő termést. Az
előrelátó gazda azonban ilyenkor nem
pocsékolja el, hanem a megtakarít-
ható tömeget bevermeli s majd elő-
veszi a nyár végén vagy az ősz fo-
lyamán, mikor az esetleges nyári szá-
razság miatt a zöldtakarmányból ki-
fog.

Cikkirő utal továbbá a tengeriszár
értékesítésének fontosságára. A *Va-
sárnap* is már ajánlotta, hogy az éres
siettetésére a cső feletti szárrészt
vágjuk le és etessük fel zöldben. Így
15—20 mm takarmányt kapunk hol-
dankint. A „törés” után pedig azon-
nal tépessük föl a többi szárát és
etessük frissen, amíg lehet. Így eset-
leg, decemberig nem kell a téli szü-
kös szénakészletekhez nyulni! A fel
nem etethető, összetépett kukorica-
szárát törés után azonnal le kell ver-
metetni. Ez pótolja majd télen a ré-
pát és burgonyát.

Néhány gazdatársunk most gondol
arra, hogy lombzénakészítéssel men-
tesíti magát a tél gondjaitól. Ez a
terv elkésett. Ők ugyanis a fákról
most lehulló lombleveleket hiszik
„lombzénának”. Tévedés. A lomb-
zénát a július-augusztusban még ja-
vában zöldelő lombok levágása és szár-
rítása útján kapjuk, mely tényleg
szénaértékű. De az ősszel lehullott le-
velek csak almózsra valók.

Gyakran visszatérő csapás

a magyar rónán a szárazság. Ennek
a legegyszerűbb ellenszere az öntöz-
zés lenne, de — úgy látszik — ez
nagyon költséges, nem gazdaságos
berendezkedést igényelne. Amíg
szakfőrfiaink ezen probléma meg-
oldásán vitatkoznak, nekünk jó lesz
szem előtt tartani azokat az intézke-
déseket, melyek a szárazság kártéte-
lét mérséklék.

Hogy e tárgyat most hozzuk szóba,
mikor már a mezőn a szárazság nyo-

mai eltűntek s őszi csapadék öntözi
földjeinket, annak oka az, hogy a
szárazság elleni küzdelem csak akkor
lesz eredményes, ha az őszi talaj-
munkákat aszerint indítjuk meg és
mívelendő növényeinket eszerint vá-
logatjuk össze.

A földmívelés körében:

a) Ne mulasszuk el az őszi mély-
szántást, mert akkor a téli csapadék
behúzódik s elraktározódik a talaj-
rétegekbe, honnan majd növényeink
a tavasszal és nyáron kivonhatják.

b) Tavasszal ne szántsunk, mert
akkor sok téli nedvesség elpárolog,
hanem vetés előtt a talaj porhanyit-
ására és a gyomok irtására csak
grubbert, extirpátort vagy rugós-
fogu boronát használjunk.

c) Ha talajunk megülledett, fe-
lületét azonnal porhanyítsuk meg
kapával vagy boronával, mert a por-
hanyó réteg megakadályozza a víz
el párolgását. A kapával öntöz a
gazda!

d) Lehetőleg ne hengerezzük föld-
dünket, mert a henger kiszárítja a
talajt.

A gabonaneműek közül az ősziek
(rozs, buza) kevésbé szenvednek a
szárazságtól, mint a tavasziaik (árpa,
zab). Szárazságra hajló vidékeken
tehát amazokra helyezük a fősulyt.
A tapasztalat bebizonyította azt is,
hogy a cirok jobban megél száraz-
ságban, mint a kukorica és a köles
jobban, mint a mohar. A hüvelyesek
közül legjobban bírja a szárazságot
a szegesbükköny, legkevésbé a len-
cse. Szárazságbírásukkal kitűnnek a
napraforgó és gomborka. A lucerna,
baltacim, somkóró, szarvaskéreg
mély gyökérzetükkel dacolnak a szá-
razsággal, míg a sekély gyökérzetű
löhére és nyulzapuka kényesebb. A

biborhere is sekély gyökérzetű
ugyan, de ha őszi vetése sikerül,
száraz viszonyok közt is jó termést
ad, mi annak tudandó be, hogy a téli
nedvességet jól kihasználja.

Milyen baromfiifajtákat tartsunk?

Báldy Bálint gazdasági felügyelő,
kiváló baromfityesztési szakértőnk
szerint a tyukfélékből tartsuk a *javi-
tott, nemesített magyar tyukokat*,
mert ezek a mi céljainknak legjob-
ban megfelelő, kettős termelésű (hús
és tojás irányú) gazdasági állatok.
Igen értékes állomány ez, melyet
azonban szüntelenül javítsunk to-
vább. Általában válogassuk ki közü-
lük a nagyobb testű, 2 kg körüli
testsúlyú, mélyebb testű, rövidebb
lábu, finom csontozatu, élénkebb ter-
mészetű, éllemesebb, edzettebb, gyors-
sabb növekedésű és gyorsan tolla-
sodó egyedeket.

Válogassuk ki a magyar tyukokat,
egyöntetű tollszinben s egy udvaron
vagy tanyán csak kendermagos, vagy
csak sárga, vagy csak fogolyszínű,
vagy csak fehér színben tartsuk
őket. Az ilyen állomány mindenkor
értékesebb lesz és jobban disziti
házunk tájékát is. Elsősorban sárga-
lábu, sárgacsőrű és sárgabőrű tyuko-
kat és kakasokat tartsunk, másod-
sorban fehér láb-, bőr- és csőr-
színűeket. Szürke, fekete, zöldes és
tollas lábuakat, valamint a fekete és
tarka tolluakat ne szaporítsuk.

Legsürgősebb teendőnk legyen
azonban magyar tyukjainkat sürgő-
sen kiválogatnunk mennél nagyobb,
formásabb és barnább tojásokra.
Szaporítsuk elsősorban azokat a
tyukjainkat, melyek az ilyen értékes
tojásokból sokat tojnak és télen is
ragnak le tojást. Kutassunk az ilyen
értékes magyar tyukok után és szá-
porítsuk azokat.

Tyukállományunk vérfelfrissíté-
sére és további nemesítésére szerez-
zünk be 3—4 évenként nemesített
magyar vagy külföldi kakasokat, me-
lyekkel javítsuk tovább állományun-
kat.

Nemesítő keresztezésre felhasznál-
hatjuk a következő külföldi fajfajták:
sárga, vörös és fogolyszínű magya-
rokhoz a vörös izlandit; kender-
magosakhoz a plimtot; fehérekhez
a leghornt. Nagyobb testű husállatok
előállításához igen jók a fehér és
sárga orpingtonok.

Pulykából a bronzokat szaporít-
suk, mert ezeket vásárolja legszive-
sebben Anglia. Pulykaink legyenek
tisztítottan és páronként (1 kakas
és 1 tojó) együtt átlagban legalább
10 kg-osak.

Ludakból legkeresettebbek és leg-
értékesebbek a fehértollu nemesített
magyar ludak, melyeknek sulya hi-
zottan és tisztítottan darabonként
5—6 kg. A kereskedelem általában

Megjelenet
az

Ungváry
László
R.-T.
Cegléd

kedvezési
árfolygóról
1935/36

díjmentesen küldi:
Budapest, IV., Veres Pálné-u. 8. 883-31

Telefon:
883-31

nem szereti az igen nagy ludakat.

Kacsákból vásárlóink kedvelik a minél nagyobb testű, fehér tollú és zsirra jól hizlalható példányokat. A fehér magyar kacsák gyors növekedésűek, kitűnő húsúak, jól hizlalhatók, jól szaporíthatók; tojásuk és tolluk értékes, de nagyon kicsi a testük. Válogassuk ki tehát közülük a mennél nagyobbakat és azokat időnként kereszteljük a fehér tollú pengéjű fajtavál.

Szabad-e levelezni a takarmányrépát?

Némely vidéken divik a fejlődésben levő takarmányrépáról a nagyobb levelek letépése és feltakarmányozása. A gazda úgy gondolja talán, hogy a répát ezzel nem érinti, a levél pedig a répaszedés alkalmával különben se értékesül, akkorra tán el is szárad. Jobb lesz tehát — véleménye szerint — vele a szűkös zöldtakarmánytermést kiegészíteni.

Ennek az eljárásnak hibás volta elméleti okoskodásból is kitűnik. A répa a cukornak raktára. A cukrot azonban a levelekből levő klorofilos sejtek készítik. Ha tehát megfosztjuk a növényt a cukorkészítő műhelyektől, akkor tartalomszegény lesz a raktár, így csekély értékű lesz a répatermés.

Hogy azonban a répa levelezésével a gazda tényleg önmagát csapja be, azt Gruber Ferenc a *Köztelekben* ismertetett kísérleteinek adataival is beigazolta.

Gruber Ferenc egy répaföldnek egyik részén a levelezést végrehajtotta, azaz szeptember hó folyamán a koronáról a leveleket eltávolította, ughogy csak egy teljes levélkoszoru maradt meg egy növényen. Ezt a kísérletet 1928 óta öt éven át megismételte.

Az eredményt a következő kivonatost táblázat mutatja:

É v	Termés 1 kataszferi								Termett 1 kataszt.	
	lelevelezetlen				lelevelezett				lelevelezetlen	lelevelezett
	h o l d o n									
	Gyökér méter-mázsa	Ebben szárazanyag	Levél méter-mázsa	Ebben szárazanyag	Gyökér méter-mázsa	Ebben szárazanyag	Levél méter-mázsa	Ebben szárazanyag	holdon szárazanyag (méter-mázsa)	
1928	273	29	68	17	241	24	40	9	46	33
1929	296	33	72	15	247	31	76	9	48	40
1930	333	41	83	8	308	35	45	4	49	39
1931	269	26	67	13	245	24	38	4	39	28
1932	261	32	62	10	221	26	37	4	42	30

A táblázatban „szárazanyag”-ról is van szó. Ez alatt értjük a takarmány vízmentes részét. Ez a rész az, amelyik a tápérték mérője. (Hiszen a vizet ivóvizben is adhatjuk állatainknak. Az a répa, stb. nagyobb tápértékű, melyben nem a víz, hanem a víz mellett helyet foglaló szárazanyag (cukor, stb.) több.) Ha most ebből a szempontból vizsgáljuk a táblázatot, kitűnik, hogy a lelevelezetlen holdon jelentősen több szárazanyagot ter-

melünk, mint a lelevelezett holdon.

Nagyjában azt mondhatjuk, hogy a lelevelezés 20 százalékkal csökkentette a termést. Tehát tényleg önmagát csapja be az, ki répáját levelezi. Ha mégis előfordul olyan eset (elemi csapás, stb.), mikor a gazda kénytelen ehhez a szomorú takarmányszerzési módhoz folyamodni, akkor is a levélszedés mértéke ne legyen nagy: egy növényen legalább 5—6 kifejlett levelet meg kell hagyni.

Ápr 6 tanácsok

A répa kiszedését és betakarítását ne halasszuk a vetés utáni időre, mert nem lehetetlen a tél korai beállta, amikor a répa elfagyhat és megsemmisülhet.

Alom anyagot normális években a gabonaszalmák adnak. Ezidén a katasztró-fális takarmányhiány valószínűleg arra készíteti gazdáink nagy részét, hogy a szalmaféleket takarmányozásra használják fel. Almozásra tehát egyéb anyagokat kell igénybe venni: ilyenek a tőzeg, a fűrészpor, gyabuforgács, falomb, fenyő-fák tűi, páfránylevelek, homok. Alomanyagot takarítunk meg úgy is, ha „állandó alom” készítünk. Ezt úgy csináljuk, hogy az állat alá terített alomról csak a bélsarat visszük ki naponta minél többször a trágyatelepre, míg a szalmaszál ott marad és nap-nap után csak csekély mennyiségű szalmával szűrjük meg, hogy felülete száraz és tiszta maradjon.

A juhnyáját ősszel kiadósan táplálják a répaföldök is a kiszedés után, mert sok répaléval és esetleg répakorona is marad a földön. Tekintettel azonban a répaléval ragadt földes tisztatlanságnak, különösen pedig a fagyott répalévek hashajtó voltára, reggel és este kapjon az ilyen nyáj elegendő tavaszi szalmát és a legeltetési idejét itt naponta csak pár órában szabjuk meg, mert különben makkas hasmenés állhat elő. Hasonló óvatossággal legeltetendők ősszel a lucernaföldök, ha azokat már megkaszálni nem érdemes. Ide se óhgyomorral tereljük a nyájat s ne hagyjuk itt soká, mert különben felfuródik. Előtte tartsuk jól szalmával, utána hajtsuk szegényebb legelőre. A buja őszi vetések legelésével kettős hasznót biztosít a juh, ha a talaj nem nedves és a juhász állandóan mozgásban tartja a nyáját. Ezen feltételek mellett a legeltetés nem árt a jövő termésnek, mert a talaj nem tömődik meg és a juh nem rágja le a csiránövények „szilik”-ét.

Nyersbőrök hibái miatt azok értéke igen sokat szenved. Mindenféle sebhely, lyuk, elvékonyodás, bőrbetegség okozta göröngyözés miatt sokkal kevesebbet ad érte a bőrgyár, mint a jól kezelt, ép bőrökért. Szegkek vagy szarvódás okozta hasadás behegyesedik, de ez már a bőr értékét csökkenti. Hasonlóképp a bögöly lárvái által készült furatok helye. A tüzes vassal ne bélyegezzük az állat törzsét, hanem, ha már szükséges, csak a fej vagy a lábak bőréhez érintsük a jelzővasat. Különösen ne vágjuk át a bőrt a lenyuzás alkalmával.

Szobai növényeinket a hideg idő beállta előtt alaposan megtisztítjuk a megfelelő védett helyre állítjuk. Az öntözést fokozatosan csökkentjük, a nyugalomra térő hagymás és gumós növények (pl. gumós Begonia, tubarózsa) öntözését teljesen beszüntetjük. A lombhullató Hortensziát, Fuchsziát fagymentes helyre (pincébe) állítjuk és az öntözést beszüntetjük.

Nemes élesztőt küld szét mustok erjesztésére a budapesti m. kir. szőlészeti intézet (Hermann Ottó-u. 15.). Az ugynevezett nemes élesztők leghíresebb borokból kiválasztott, legjobb fajtájú élesztősejteket mesterséges szaporítása útján jöttek létre. A megfelelően kiválasztott fajlélesztő háttérbe szorítja a mustban esetleg előforduló rosszindulatú élesztőket, baktériumokat; ennek következtében a bor tartósabb lesz s nem betegedik meg oly könnyen. A nemes élesztővel való beojtás gyorsítja is az erjedést; a bor gyorsabban érik. A kénevezett mustok erjesztésére nélkülözhetetlen a nemes élesztővel való beojtás, mert az ily mustok különben nehezen erjednek. Végül főleg a peronosporás vagy rothadó szőlőből származó must erjesztésére is nagy sikerrel használhatók a fajlélesztők. A nemes élesztő kiválasztása nagyon fontos. A nagyon édes musthoz olyan élesztőt kell hoztatnunk, melynek nagy az alkoholtűrő képessége. Más élesztőre van szükségük a közönséges mustoknak, mint a csemegeboroknak, stb. Nem jár eredménnyel a tiszta élesztővel való erjesztés akkor sem, ha a keltetőnél kevesebbet adunk belőle a musthoz, mert akkor nem tudja elnyomni a többi, kedvezőtlen mikroorganizmusokat.

A fejőstehén istállója legyen tágas, világos, jól szellőző, levegős, tiszta, portól és rothadási gázoktól mentes. Szűk istállóban csak nagyon gondos szellőztetéssel biztosítható a levegő frissessége, sőtét istállóban pedig még talán a legnagyobb gondosság se biztosítja a kellő tisztaságot. A tisztátlan levegőből por hullik a tejbe. De mohón szívja magába a frissen produkált dohos szagot és a rothadó bélsárból, vizelethől kiszálló bűzös, gázalaku termékeket is.

Ajándék
szomszédodnak is a
VASÁRNAP-ot!

ASSZONYOKNAK, LEÁNYOKNAK

H I R E K

A hizásról és fogyásról

A ma oly divatos karcsúság, vagy mondhatnánk: keszegség sok asszony-nak s leánynak az egészségébe, sőt életébe került. Köztudomású dolog, hogy a nők nagy része minden áldozatra kész, ha arról van szó, hogy „divatos” legyen, képes a legerőszakosabb fogyókúrának alávetni magát, vagy egyenesen koplalni, csakhogy „fiatalos” maradjon külseje, nem törődve azzal, hogy esetleg mindörökre alássa legnagyobb kincsét, az egészségét. Az emberi test ugy van alkotva, hogy azon bizonyos zsírrétegek kell lenni, különben a szervek elmozdulnak helyükről és veszedelmes betegségek léphetnek fel; a túlzott és hirtelen bekövetkezett lesoványodás rendkívül káros hatással van a szívre és az idegekre is. Nem azt akarjuk ezzel mondani, hogy ahhoz, hogy valaki egészséges legyen, kövérnek kell lennie, mert az elhíjazódás a szervek működését szintén megzavarja. Tartzuk meg tehát itt is az arany középutat s helyes táplálkozással, testmozgással igyekezzünk testsúlyunkat egyensúlyban tartani.

Akinek hajlama van az elhízásra és meg akarja akadályozni a fölösleges hájlerakódást, ne egyék sok zsirt,

keményítőt és cukrot tartalmazó ételeket. *Tápláló, de nem hizlaló ételek:* zsirtalan husok, mint a borjú, bárány, csirke, sovány sajtok, fekete kenyér, habart ételek, savó, iró, s a zöldfőzelékek, különösen a kalarábé, karfiol, paradicsom, tök és zöldbab, azonkívül a friss gyümölcs. Kenyeret minél kevesebbet egyék, aki fogyni akar.

Hizlaló ételek: minden zsiradék, szalonna, vaj, tésztafélék, erősen cukrozott dolgok, sok burgonya, száraz hüvelyesek, édes befőttek, sonka, rizs, dara, zsíros husok, liba, kacsa, hizlalt disznó és marha, fehér kenyér. A sok vizivás is hizlal.

Ha egészségünket, testünk rugalmasságát meg akarjuk őrizni, az étrend helyes összeállításán kívül ügyeljünk arra is, hogy rendszeresen, mindig ugyanabban az időben együnk és ne mohón, habzsolva, hanem rájuk meg jól a falatokat. Különösen a gyermekeket kell hozzászoktatni idejekorán a pontos időben történő étkezéshez: ne engedjük meg nekik, hogy egész nap majszoljanak, cukrot rágjanak, mert azzal csak étvágyukat rontják el és mire a rendes étkezésre kerül a sor, már semmi sem izlik nekik.

Kánya Terézia

Ételreceptek

Szőlőlekvár. Igen egészséges csemege és olcsó, mert cukor nem kell hozzá. Színes és vastaghéjú csemegegyümölcsből a legjobb készíteni, úgy, hogy a gyümölcsöt jól megmossuk, lebegyőzzük és kissé összezúzva, felfőzzük, amíg egyszer felforr. Akkor aztán áttörjük s a pépet nagy lapos edényben, lassu főzéssel, állandó kavarással mellett besűrítjük, majd az előmelegített üvegekbe forrón beletöltjük. A kisajtolásnál kapott héjtörkölyt meleg helyen gyorsan megszáritjuk s a magvakól megtisztítva, a forrásba levő mustba töltjük és lekvársűrűségűre főzzük.

Töltött burgonya. Fél kilogramm disznóhúst pörköltnek elkészítünk, ha puha, ledaráljuk, sóval, borssal ízesítjük, s egy egész tojást ütünk bele. Szép nagy burgonyákat meghámozzunk, a tetejét fedőnek levágjuk, alsó részét lesimítjuk, aztán a belsejét kikaparva, megtöltjük hússal s a fedőt ráillesztjük. Zsírral kikent tepsiiben szép pirosra sütjük, a levebe pedig paprikás tejfölt adunk. Átforrosítjuk és tálalás előtt a burgonyát leöntjük vele.

Szilvaizes derelye. 4 deci lisztből 2 tojással és vízzel könnyű tésztát gyúrunk, vékonyra kinyújtjuk és szilvaival megtöltve, derelyevágóval feldaraboljuk. Sós vízben kifőzve, piritott morzsával tálaljuk.

A VASÁRNAP
TANÁCSADÓJA
↑
minden ügyben utbaigazit!

Bevállottam katonának én is . . .

*Bevállottam katonának én is,
Szentanuja a csillagos ég is.
El kell menni, itt hagyni e tájat,
Itt kell hagyni a kedves babámat.*

*Bucsuzkodom a kicsiny falumtól,
Bucsuzkodom a rózsabokortól.
Bucsuzkodom minden szál virágtól:
Utoljára édes kis babámtól.*

*Ne sirjatok muskátlivirágok,
Ezután is gondolok én rátok.
Isten veled rácsos, kicsi ablak:
Kedves rózsám, százszor megsiratlak.*

*Bucszásul Töled egyet kérek,
El ne felelj, mig vissza nem térek.
Amint jövök, Te leszel a párom
S boldogságban élünk a világon.*

HÓBOR FERENC
(Csernelháza)

Az aradi tizenhárom emléke. Hagyományos kegyelettel és mélyeséggel megilletődéssel hódolt október hó 6-án az egész ország az aradi tizenhárom vértanu emlékének. Az elszakított földben nyugvó halhatatlan hősök szent kegyelele töltötte be a lelkeket s a határokon innen és túl minden igaz magyar összeforrott a büszke magyar gyász és a nemzet feltámadásának erősödő reményében. A vezető ünnepséget hagyományához méltóan a Magyar Nemzeti Diákszövetség tartotta a gyász napján a fővárosi Vigadóban. A magasszínvonalú műsor keretében az ifjuság szónoka a munka és összetartás fontosságát hangoztatta. Az ünnepélyen Bornemissza Géza iparügyi miniszter, a kultuszminisztérium részéről pedig Szily Kálmán államtitkár vett részt.

Mezőgazdasági pályázat. A Mezőgazdasági Sajtószemle október havi pályázati kérdései így hangzanak: 1. *Miért kell a zombolyázásra szánt burgonyaszánt ép- pen akkor rágni, amikor a hervadás megkezdődött.* 2. *Miért nem alkalmas a sok boglyot termelő burgonyafajták szára a zombolyázásra?* A pályázatokat október hó 15-ig kérjük a Mezőgazdasági Sajtószemle szerkesztőségének címére (Budapest, V., Báthory-u. 24. sz. alá) beküldeni.

Bálint János esküvője. Bálint János érsekcsanádi olvasónk, a magyar földmíves-költőgárda egyik legtehetségesebb tagja, akinek verseiben sokszor gyönyörködött már lapunk olvasóközönsége, október hó 6-án, vasárnap vezette oltárhoz menyasszonyát, Czugéber Ilonkát (Kelebia), az érsekcsanádi református templomban. A Vasárnap olvasótáborra és szerkesztősége nevében szeretetteljes jókívánásainkat juttatjuk el az ifju párnak.

Egy tizenöt éves fiu, aki egy olasz ezred talizmánja

Háromszor akart elrejtőzni egy frontra induló hajón, mindannyiszor rajtavesztett. Végre is engedélyt kértek a Duce-tól és Nello Sartorio elindulhatott.

Kölcsy Sándor dr.-t választották meg Debrecen város polgármesterévé. Debrecen város törvényhatósági bizottsága október hó 4-én tartotta meg polgármesterválasztó közgyűlését, amelyre az összes pártok teljes létszámban felvonultak. A közgyűlést *Vay László* báró főispán nyitotta meg, akinek indítványára a szavazás két szavazatszedő bizottság előtt kezdődött meg. A leadott szavazatokból *Kölcsy Sándor dr.* közigazgatási bíró 156, *Hódy Béla dr.* ügyvéd pedig 21 szavazatot kapott. A szavazás eredményét igen nagy lelkesedéssel fogadta a törvényhatósági bizottság.

Döntő pillanat. Mindnyájunk életében döntő pillanat lehet az az időpont, melyben a m. kir. osztálysorsjátéka érvényes, nagy nyerési esélyt nyújtó sorsjegyet megvesszük. Köztudomású, hogy a legnagyobb nyereségeredményeket *Török-nél* érték el, ezért *Török* sorsjegyeit nagyon keresik. Ajánlatos a megrendelést *Török A. és Társa Bankház Rt.-nek* (Budapest, IV., Szervita-tér 3.) sürgősen megküldeni. Elérhető legnagyobb nyeresemény: *ötszázeczer pengő*. Sorsjegyárak: egész 24, fél 12, negyed 6 pengő.

Száz magyar család vesztí el kenyérét Szatmáron. November hó 1-re a megszállott *Szatmár* város 24 magyar tisztviselőnek mondotta fel állását, végkielégítés nélkül, azzal a megokolással, hogy a *legutóbbi román nyelvvizsgán nem mutattak kellő készséget az államnyelv ismeretében.* Az elbocsátott magyar tisztviselők nagyrésze már husz éve teljesít szolgálatot a városnál. Célzatos akcióról van szó és minden magyar városi s megyei tisztviselőre hasonló sors vár, akár vizsgálják, akár nem. Közel száz magyar család marad télire kenyér nélkül Szatmármegyében a küszöbön álló tisztviselő-elbocsátások következtében.

Festéket esinálnak a Velencei-tó iszapjából. A Velencei-tó velencei strandjának területén néhány nap óta kotrórgép dolgozik. A kikotort iszapot vasuti kocsikba rakják és Németországba szállítják, ahol *festékpártásra használik fel.* A német vállalkozó a parti birtokosoknak *ragyonként öt pengőt fizet az iszapért.* Eddig 25 hold területen kotorták ki az iszapot.

Aranykalászos gazdaavatás a mátezsalkai gazdasági iskolában. Szeptember hó 29-én tartotta záróünnepélyét a *mátezsalkai téli gazdasági iskola*, melynek keretében nagyszerű versenykiállítás is rendeztek. A versenykiállításon 43 szatmármegyei tanuló vett részt, akiket a záróünnepély keretében s a földmívelésügyi miniszter képviseletében vitéz *Szekély Győző dr.* mezőgazdasági szakiskolai igazgató avatott *aranykalászos gazdákká.* A kiállítással kapcsolatos ünnepélyen megjelentek *Péchy Szabolcs* főispánnal és *Streicher Andor dr.* alispánnal az élen a vármegye összes előkelőségei és egész gazdatársadalma.

Mennyi az új margarin- és ételzsiradó? A *Budapesti Közlöny* (hivatalos lap) október hó 3-iki száma közli a minisztériumnak a *margarin, margarin-sajt, mesterséges ételzsir és étolaj megadóztatásáról* szóló rendeletét. A rendelet értelmében a margarin, margarinsajt és mesterséges ételzsir után *kilogrammonként 40 fillér, az étolaj után pedig kilogrammonként 25 fillér fogyasztási adót* kell fizetni. A rendelet 1935 október hó 15-én lép életbe és ezen a napon mindazok, akiknek birtokában *15 kilogrammot meghaladó mennyiségű margarin, margarin-sajt, mesterséges ételzsir és étolaj van, készletüket pótdadózás végett az illetékes pénzügyi szakasznál bejelenteni kötelesek.*

Nem rébusz, nem keresztrejtvény az osztálysorsjáték! Óriási fantázia van benne... Mindenki tudja, hogy bizalmat és reménységet szerez, ha vesz egy osztálysorsjegyet. Számos kis nyeresémen kívül 10, 15, 20, 25, 30, 40, 50, 100, 200, 300 ezer pengőt, sőt szerencsés esetben *500.000 pengőt is nyerhet egyetlenegy sorsjeggyel.* Rendeljen még ma egy sorsjegyet bármelyik főárusítónál. Fizetni ráér legkésőbb az október hó 19-én kezdődő húzás előtt. Mindenkinél és minden egyes sorsjegynek egyenlő a nyerési esélye. A szerencse változó és forgandó, tehát sok szerencsét!

Egy mozdonyvezető saját fiát gázolta el. Megrendítő szerencsétlenség történt az erdélyi *tömösi* szoros lejtőjén. *Mofor György* mozdonyvezető tehervonatot vezetett Brassó felé, amikor a lejtős kanyarulatban megdöbbenve vette észre, hogy ötéves kislfia gondtalanul játszik a pályatesten. Leírhatatlan kétségbeeséssel próbálta megállítani a mozdonyt, de nem sikerült. *A mozdony kerekei a szerencsétlen kisgyereket darabokra tépték.* Mire a vonat megállt, a szerencsétlen apa megőrült.

Élethelépett a vasutakon a téli menetrend. Folyó évi október hó 6-án, mint Európá minden vasútján, a magyar királyi államvasutakon is a téli menetrend lépett életbe. A menetrendváltásokról részletes tájékoztatást az *általános fali menetrendhirdetmények,* valamint az államvasutak kiadásában a napokban megjelent *„Hivatalos Menetrend-könyv”* téli kiadása nyújt.

Eldöntetlen eredménnyel végződött az osztrák-magyar futballmérkőzés. Vasárnap, október hó 6-án 45.000 néző előtt tartották meg a bécsi stadionban az osztrák-magyar válogatott futballmérkőzést. Ez a mérkőzés mindkét csapatra nézve egyformán nagyjelentőségű volt, mivel azt volt hivatva eldönteni, hogy melyik csapat kerül a második helyre az Európa-Kupáért folyó versengésben. Mindkét csapat az egész mérkőzés folyamán a legszebb játékok és formát mutatta és ezt a mindvégig tartó szép küzdelmet jellemzi legjobban a 4:4 arányú eldöntetlen. A magyar játékosok közül nagyszerű tudásával és technikájával *Sárosi* vezetett.

Filléres gyorsvonatok. A Magyar Királyi Államvasutak igazgatósága október 13-án, vasárnap, a következő filléres gyorsvonatokat indítja: 1. *Budapestről Egerbe.* 2. *Budapestről Debrecenbe.* 3. *Budapestről Móra.* 4. *Budapestről Kecskemétre.* 5. *Győr-ből Móra.* Utközben felszállás Komárom, Nagyigmánd és Kisbéren. 6. *Miskolc, Eger, Gyöngyösről Pécsre* (kétnapos vonat). Utközben felszállás Mezőkövesden is meg van engedve. 7. *Török-szentmiklósról Budapest nyugati pályaudvarra.* Felszállás Szolnokon is meg van engedve.

Magyar konzulátus Kolozsvárott. A Kormányzó Ur a külügyminiszter előterjesztésére *Kolozsvárott tényleges m. kir. konzulátus felállítását engedélyezte* s ennek vezetésével *Bothmer Károly* báró dr. miniszteri titkári címmel és jelleggel felruházott miniszteri segédtitkárt II. osztályú konzuli minőségben megbizta.

Arany- és ezüstpénzek ára

1935 október hó 8-án.

Aranypénzek: Tőzsdei jegyzése szünetel.

Ezüstpénzek: 1 darab egykoronás 42 fillér; kétkoronás 1 pengő 11 fillér; ötkoronás 2 pengő 30 fillér; régi egyforintos 1 pengő 11 fillér.

Szinezüst kilogrammja: 110 pengő.

TANÁCSADÓ

Kérdés: *Szabóiparigazolványt szeretnék szerezni, de csak két évet tudok segédi minőségben igazolni és az iparkamara nem hajlandó az igazolványt kiadni. Hová fordulhatok? (4490. sz. előfizető).* — **Felelet:** Az iparigazolvány kiállítását az elsőfokú iparhatóságtól kérje.

Kérdés: *83 éves öreg ember vagyok. Van 4000 korona értékű hadikölcsön-kötvényem, hová kell fordulnom segílyért? (N. J., Nagyberki.)* — **Felelet:** Kérvényét a belügyminisztérium hadikölcsön-segélyezési osztályához kell benyújtania (Budapest, I. Vár, Országház-u. 30.). Beküldheti a kérvényt közvetlenül posta útján, vagy a jegyzőt hivatal igénybevételeivel. Segélyben azonban csak abban az esetben részesül, ha évi tiszta jövedelme nem haladja meg az 1500 pengőt, amely összeg feleség után 700, gyermekek után pedig 300—300 pengővel emelkedhet. A minisztériumnak küldendő kérvény bélyegmentes.

Kérdés: *Hol kell igényelnem a földmívelésügyi minisztérium által kiadásra kerülő tenyészszakasokból? (Ny. F., Tarnabod).* — **Felelet:** Az igénylést a járási gazdasági felügyelőséghez kell benyújtani, amely azt továbbítja a megyei gazdasági felügyelőséghez. Az Ön esetében tehát Hevesre kell beadnia a kérvényét. Az igényelt tenyészszakas megváltási ára darabonként 1 pengő, amelyet csak legutóbb esetben terhel szállítási költség, ha mégis ez előfordul, úgy ezt az igénylő gazdák között aránylagosan osztják fel.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

N. A., Fertőendrőd. Valóban minden dicsőretet megérdemel az a hazafias érzés, amely verssorain átizzik. Kár, hogy formailag pongyolák és nem tökéletesek. Sokkal több gondot kell fordítani a rímekre, versmértékre, egyszerűen a szabályok betartására. Nem közölhetők. — **V. K., Tiszasüly.** Rejtvényeiből közlünk. — **P. E., Sz.—s.** Kaptunk ennél már jobbat is. *Felcsezem rám*, ilyen nem ismer a magyar nyelv. Mászt kérünk. — **M. V., N—ü.** „Ha levágom...” című közölhető. — **M. M., Mesterszállás.** Rövidesen ismertetjük. — **R. P., Pusztahencse.** Előfizetése folyó évi december hó 31-ig van rendezve. — **K. L., Földes.** Üzenjük, hogy kérdését írja meg részletebben, mert a közölt adatok alapján nem adhatunk pontos felvilágosítást. Válaszlapját addig megőrizzük. — **H. F., Csermelháza.** Verseket küldhet be, de egész természetesen, a beérkezés sorrendjében csak azokat tudjuk leközlölni, amelyek megitták a mértéket. Megfelelő díjazás mellett bármelyik lap közül elhelyezésre vonatkozó apróhirdetést. — **3786. sz. előfizető.** „Ki ismeri faluját?” című pályázaton bárki résztvehet, de jutalomban, egész természetesen, csak az részesülhet, aki megfelelő pályamunkát tudott készíteni. A kérdezett könyv még egyelőre nem jelent meg. Versesfüzet kiadását csak abban az esetben ajánljuk, ha erre megfelelő anyagi erővel rendelkezik, mivel az árusításból származó jövedelemre számítani nem igen lehet. — **P. M., Szilaspuszta.** Kérésével forduljon a váci és kalocsai káptalanok vezetőségéhez.

Vásárok jegyzéke

Vasárnap, október hó 13-án. Állat- és kirakodóvásár: Elek, Hódmezővásárhely, Kiskunlacháza, Kunhegyes, Szarvas, Szeged.

Hétfő, október hó 14-én. Állat- és kirakodóvásár: Ape, Balassagyarmat, Búdszentmiklós, Egyek (bizonytalan), Erdőtelek, Forró, Gyömrő, Győr, Jászsalsó-szentgyörgy, Katymár, Kiskőrös, Kiskunlacháza, Mezősát, Mohács, Nágócs, Nagydorog, Pécsvárad, Rábaország, Rácalmás, Rakaca, Ricsa, Sárkeresztúr, Tiszánána, Tura, Vác. — *Ló-, marha- és kirakodóvásár:* Körmen, Lepsény, Nagybagom, Noszlop, Ozora, Szakály, Szulok, Tarján. — *Sertés- és kirakodóvásár:* Ózd, Rajka.

Kedd, október hó 15-én. Állat- és kirakodóvásár: Bata, Böhönye, Csetény, Nagybrzóny, Selye, Tápószéle, Tevel. — *Állatvásár:* Vajszló. — *Ló-, marha- és kirakodóvásár:* Kercseliget, Rum, Somogyvár. — *Sertés- és kirakodóvásár:* Borsodnádásd.

Szerda, október hó 16-án. Állat- és kirakodóvásár: Nyárad, Székesfehérvár, Tiszabercel. — *Ló-, marha- és kirakodóvásár:* Siófok. — *Sertés- és kirakodóvásár:* Rudabánya.

Csütörtök, október hó 17-én. Állat- és kirakodóvásár: Keszthely, Tállya, Zánka. — *Ló-, marha- és kirakodóvásár:* Császár, Pacsa.

Péntek, október hó 18-án. Állat- és kirakodóvásár: Csenger, Moson, Szalkszentmárton, Szentlőrinc. — *Állatvásár:* Aszód. — *Ló-, marha- és kirakodóvásár:*

Szöllősgyőrök. — *Marha-, sertés- és kirakodóvásár:* Szentgotthárd.
Szombat, október hó 19-én. Állat- és kirakodóvásár: Csanádpalota.

T R É F Á K

Nagy veszteség.

Két borbély találkozik az utcán.
Kérdi az egyik:

— Hogy megy az üzlet kolléga ur?
— Üzlet?! . . . Hagyjad csak!
— Na, na, talán valami veszteség ért?

— *Képzeld, a legjobb kuncsaftom megkopaszodott!*

(*Beküldte ifj. Kapornaky Gyula Szomorócról.*)

Vizsgán.

Egy halottkémet megkérdeztek, mi-ből állapítja meg, hogy valaki meghalt.

— Abból, — hanzzott a válasz — hogy *ilyenkor az egész háznép sír.*

Egy hét hosszú idő.

Az egyik budapesti nagykereskedésbe beállít a délutáni órákban egy öreg koldus és alamizsnát kér.

— Micsoda szemtelenség ez, — mordul rá a cégfőnök — maga már ma délelőtt is itt volt és kapott husz fillért. Egy hét múlva újra eljöhét, de addig ne merje ide betenni a lábát.

— *Egy hét múlva?* — mondja kézlegyintve a koldus — *mit tudom én, hogy mi lesz magával egy hét múlva!* . . .

Salamoni ítélet

A király egyszer meglátogatott egy fegyházat, ahol eléje vezették a rabokat.

— Mennyi büntetése van? — kérdezte az egyikből.

— Négy év.

— A felét elengedem.

Jött a másik.

— Mennyi büntetése van?

— Tíz év.

— A felét elengedem.

Jött a harmadik, negyedik, ötödik, tizedik, huszadik, mindegyiknél elengedte a büntetés felét. Jött végre egy, aki így szólt:

— Életfogytiglan vagyok elítélve.

— A felét elengedem, — mondta a király.

Az igazgatóság nagy zavarban volt, most mit csináljanak? Végül is így döntöttek:

A rab egyik nap legyen szabad, a másik nap üljön.

REJTVÉNYEK

1. Szórejtvény.

Ő
L
S
E
S
É
G

(*Beküldte Jakab László Debrétéről.*)

2. Pontrejtvény.

.u.k.u.á.é.e.a.i.e.é.

(*Beküldte ifj. Gömbös László Csánigról.*)

3. Szórejtvény.

1:10=100:1000 kis ucca
[á=a]
egészséges járnak rajta

(*Beküldte ifj. Nagy András Lébényből.*)

A rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a 45-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkésve érkező megfejtők nevét nincs módunkban közölni.

A 39-ik számban közölt rejtvények megfejtése:

1. Szórejtvény: **Tétlen.** 2. Szórejtvény: **Elővigyázatos.** 3. Szórejtvény: **Pihenés.**

Megfejtették: Hóbor Ferenc, Jakab László, vitéz Helvédy János, Wagner János, Kiss Károly, Günther Ferenc, Máté Imre, Kőrösi Pál, Nagy Ilonka, László József, Békeffy Pál, Vargha Anna, Ótott János, Szegedi György.

Jutalomkönyvet kaptak: Jakab László (Debréte) és Békeffy Pál (Sashalom).

A 40-ik számban közölt rejtvények megfejtését, a megfejtők és nyertesek névsorával együtt jövő héten közöljük.

VÁSÁR ÉS PIAC

Fővárosi árak október hó 8-án.

GABONATÖZSDE.

Készárupiac. *Buza* tiszai 77 kg-os 16.80—17.05, 78 kg-os 16.95—17.20, 79 kg-os 17.10—17.35, 80 kg-os 17.25—17.45; felsőtiszai 77 kg-os 16.70—16.85, 78 kg-os 16.85—17, 79 kg-os 17—17.15, 80 kg-os 17.10—17.25, *duna-tiszai, fejemegyei, dunántúli* 77 kg-os 16.55—16.75, 78 kg-os 16.70—16.90, 79 kg-os 16.85—17.05, 80 kg-os 16.95—17.15. — *Pestvidéki rozs* 14.70—14.80, egyéb 14.75—14.85; *sörárpa*, elsőosztályu 18—19, másodosztályu 17.25—17.75, harmadosztályu 16.75—16.20; *zab* elsőosztályu 17.25—17.40, másodosztályu 17.10—17.25; *tengeri* 15.80—16; *buzakorpa* 12.15—12.35; *8-as liszt* 14.70—14.90 pengő métermázsánként.

Határidőpiac. *Buza* októberre 16.85—16.87, márciusra 17.35—17.36, *Rozs* októberre 15.24—15.30, márciusra 15.18—15.20, *Tengeri* májusra 15.65—15.68 pengő métermázsánként.

MINDEN UJ

ELŐFIZETŐ

a falusi polgár táborát erősíti!

VASÁRNAP

BUDAPEST, V., BÁTHORY-U. 24.

Vetőmagpiac. (Mauthner Ödön magtermelő és magkereskedelmi Rt. heti jelentése.) Lucernamag. Az utolsó napokban esendes volt az üzlet. A kivétel még mindig szünetel. Lóheremag. A piacra kerülő tételek a magas árak ellenére, változatlan jegyzések mellett gyors elhelyezést találtak. Baltacimmag. A kínálat megerősödött. Az ára csökkent. Tavaszi búkköny teljesen üzletlen, ára kevéssé csökkent. Köles. Az első tételek piacra kerültek és emelkedő árak mellett gyorsan elhelyezést találtak. Mák. A fokozott belföldi kereslet következtében az irányzat némileg megszilárdult. Kivételre nem lehet számítani. — A Budapesti Áru- és Értéktőzsde hivatalos jegyzései nyersáruért, 100 kilónként, budapesti paritásban: Repece 27—27.50; lucernamag 120—127; lóheremag 137—142; tavaszi búkköny 24.50—26.50; csillagfürt 11—11.25; mák (kék) 80—83; borsó: Viktória 25—28, expressz 20.50—22.50, őszi 19—20; lenese, nagy 40—46, közép 35—38; babok: dunai szokvány 33—34, dunántúli szokvány 33.50—34, felsőm. szokvány 31—32, gömbölyű fűj 35—36, hosszú 36—37; barna bab 33—34; tarkabab 29—30 pengő métermázsánként.

Abraktakarmánypiac. Árpakorpa 14.50, borsóhéj 13.50, borsókorpa 13.50, buza-konkoly 13, buza- és kukorica 12.75, buza- és kukorica 12.75, kókuszdiópogácsa 14.50, konkolydara 13, lenmagpogácsa 15, napraforgópogácsa 14.50, szárított répaszélet 13, melasz 11, repcepogácsa 11.75, rozskonkoly 12.50, rozskorpa 13, rozstakarmányliszt 14.75, tökmagpogácsa 16 pengő métermázsánként.

Takarmányvásár. Rétsizéna, másodrendű 7—8, harmadrendű 5.80—6.50, muharszéna 7.80—8.80, lucernaszéna 9.80—10.50, zabtakarmány 6.70, lucerna és muharkeverék 8.80, alomszalma elsőrendű 4.80—5 pengő métermázsánként, zsupszalma, kévéknént 35—40 fillér.

Cirokszakál, kistermelői nyersáru 18—20 pengő métermázsánként, *Cirokrag* 11.50 pengő métermázsánként.

Tenyészmarhák és jármosok. Elsőrendű belföldi jármosökör (tarka) és beállítani való tinó 42—46, elsőrendű belföldi jármosökör (fehér) 40—44, másféléves tinók 34—38, másféléves üszök 35—38, fiatal, friss fejstehén 55—65 fillér kilogrammonként, élősulyban.

Borjuvásár. Elsőrendű 66—70, másodrendű 56—65, harmadrendű 46—54 fillér kilogrammonként, élősulyban.

Vágómarhavásár. Bika, magyar, harmadrendű 26—27, bika, tarka, másodrendű 35—51, harmadrendű 30—34, ökör, magyar, másodrendű 32—49, ökör, tarka, másodrendű 42—54, harmadrendű 29, tehén, tarka, elsőrendű 55—60, másodrendű 34—53, harmadrendű 22—32, növendék (éves) 31—50, kicsontozni való 16—19 fillér kilogrammonként, élősulyban.

Juharak. Külföldnek megfelelő prima, fiatal ürök, darabonként 50 kg sulyban 45—50 fillér kilogrammonként, gazdaságban, etetés-ítatás után mázsálva, 3 kg sulylevonással.

Lóvásár. Csikó 56—60, igás kocsi (nehéz nyugati fajta) 290—460, igás kocsi (könnyű nyugati fajta) 190—280, számár 45, alárendelt minőségű 25—180, vágó 10—170 pengő darabonként.

Nyersbőr. Marhabőr, 45 kg-ig, magyar 0.72—0.75, tarka 0.82—0.85, borjubőr, hosszú lábú 1.35—1.40, rövid lábú 1.45—1.50, bikabőr, 45 kg-ig marhabőr árban, 55 kg-ig 20 százalékkal, 55 kg-on felül 40 százalékkal olcsóbb, juhbor, nyirok 0.60—0.65, lóbor, mérsáros lóbor darabonként 11 pengő, kisebb lóbor 10—20 százalékkal olcsóbb. A vidéki marhabőrök 5—10 fillérrel magasabbak.

Tej és tejtermékek: Teljes tej 32, féltejt 8, tejszín 240—280, tejjel 120—150 fillér literenként, Centrifugált vaj 240—280, tehéntúró 50—80, juhsajt 180—200, trappista 160—240, emmentáli 280—360 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. Élőbaromfi: Tyúk 2—3, csirke, rántani való 0.90—1.40, sütnivaló 1.40—2.60, ruca 1.40—2, pulyka, sovány 2.80—4 pengő darabonként. — *Leült baromfi:* Tyúk 1.60—1.80, csirke, rántani való 2.20—2.60, ruca, hizott 1.30—1.60, lud, hizott 1.20—1.40, libamáj, nagy 4—7 pengő kilogrammonként, Teatojás 10—11, főzötojás és apró 8.5—9.5 fillér darabonként.

Zsir és szalonna: Szalonna, olvasztani való 1.70—1.80, sózott, kenyér 1.66—1.80, füstölt 1.80—2, háj 1.84—2, tepertő, zsíros 1.80—2, sertézsír, helybéli 1.80—1.88 pengő kilogrammonként.

Halpiac: Ponty, élő, nagyság szerint 1.40—2, harcsa 3.20—4 pengő kilogrammonként.

Vad és vadhus: Szarvascomb 1.80—2, gerinc 2—3, lapocka 1.20—1.60, többi része 0.40—0.60, őz, gerinc 4, comb 2.60, többi része 0.40—0.80 pengő kilogrammonként. Nyul, bőrben 2.50—3, fácán 1.90—2.50, fogoly 0.70—1.20 pengő darabonként.

Fűszer és egyéb. Paprika, édes, nemes 3—4, félédes 2.60—3.20, rózsza 2—2.80, mák, kék 0.90—1.20, pergetett méz 1.40—1.60, házi szappan, szín 1—1.20, közönséges 0.80—0.96 pengő kilogrammonként.

Zöldség: Sárgarépa 8—14 (1—1 csomó), petrezselyem 8—14 (1 cs.),

zeller 4—12 (1 darab), kalarábé 3—10 (1 darab), karfiol 28—50, vöröshagyma, makói 14—16, közönséges 12—14, fokhagyma 80—100, cékla 16—20, fejeskáposzta 10—14, savanyított káposzta 30—40, kelkáposzta 18—24, vöröskáposzta 26—32, fejjessaláta 6—12 (1 darab), torma 60—100, burgonya, ujdonság és Gülbaba 16—18, őszi, rózsza 13—14, nyári, rózsza 15—17, Ella 10—12, kifli 18—24, tömör csiperkegomba 160—280, szegfűgomba 100—160, éti vargánya 160—200, zöldpaprika, apró, hegyes 10—20, nagy, tölteni való 10—28, tök, főző 6—10, paradicsom 7—14, uborka sav. való 16—30, salátának 8—16, 32—48, zöldborsó, hüvelyes 36—60, sóska 12—24, paraj, tisztított 12—20, feketeterék 16—20 fillér kilogrammonként. Hónapos-terek csomóként 6—10, zöld tengerics darabonként 5—10 fillér.

Gyümölcs: Alma, nemes 50—120, birsalma 30—68, körte, nemes 70—180, szilva, besztecelt 44—70, som 26—40, áfonya 140—160, őszibarack 48—220, csemegezőlé 50—80, kevert szőlő 40—50, közönséges szőlő 28—46, dió 70—100, dióbél 440—480, mogyoróbél 340—400, héjazott mandula 350—520 fillér kilogrammonként.

Fapiac. A hazai fapiac forgalma a felvett héten is gyenge volt. Fenyőanyagokban általában csak kisebb forgalom alakult ki. Lombfajtaanyagokban az irányzat változatlanul szilárd, a gömbfa iránti kereslet élénk. Fűrészáruban a kereslet gyengébb, különösen búkkfában túlteng a kínálat. Tüzipában az árak rendkívül szilárdak. A száraz búkkfakészletek belföldi áruban teljesen kimerültek úgy, hogy a faaprítók a piacra kerülő kisebb tételekért 360 pengőig emelt árakat fizetnek. Emelkedett a cserhasáb ára is, amelyért budapesti paritásban 325 pengő körüli árakat fizetnek, míg gyertyánfában az áremelkedés kisebb, amennyiben ez 325—330 pengő közti áron kapható. Az aprított tüzipfa ára is szilárdabb, amennyiben aprított búkk ára 4.50—4.70 pengő, cserfák 4.40—4.60 pengő. Faszében a kínálat meghaladja a keresletet, a hazai faszénektől a termelők az feladódállomás 600 pengő körüli árakat kérnek.

Idegen pénznemek vételi és eladási ára október hó 8-án. Az első szám azt az összeget jelenti, amelyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A második szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. Száz pengőnél többre kerül száz darab: Angol font 1650—1680; dollár 337.30—341.30; kanadai dollár 328—338; holland forint 228.60—230.60; német márka 136—137.60; svájci frank 110.70—111.65 pengő. — Száz pengőnél kevesebbre kerül száz darab: Csehkorona 14.15—14.35; szerb dinár 7.80—7.95; francia frank 22.30—22.50; lengyel zloty 63.70—64.30; román leu 2.82—3.02; bolgár leva 4—4.15; olasz lira 29.90—30.25; osztrák schilling 80—80.70 pengő.

KIADÓTULAJDONOS:
„FALU” MAGYAR GAZDA
ÉS FÖLDMIVES SZÖVETSÉG
FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:
MAYER EMIL

Tőzsdei megbízásokat

mindentemlé ertékpapírok, kötvények és záloglevelek vételére és eladására legelőnyösebben teljesít
BARNA BANK, Budapest, V. Nádor-u. 26.
Tőzsdével szemben.
Telefon: 213—18, 104—67.

A BUDAPESTI RÁDIÓ

MŰSORA: 1935. OKTÓBER 13—19.

BUDAPEST I. 550.5 m

Vasárnap X. 13

9.15: Hírek. 10—11.10: Egyházi ének és szentbeszéd a terézvárosi plébániatemplomból. A szentbeszédet Koszterszitz József dr., a soproni Szent Imre kollégium igazgatója mondja. 11.15—12.15: Evangélikus istentisztelet a Deák-téri templomból. Prédikál Magócs Károly kerületi központi lelkész. 12.20: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 12.30: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 13.40: „Rádiókrónika”. Elmondja Papp Jenő. 14: Hanglemek. 15: „Nővénytermelésünk mai helyzete”. Vitéz K. Tulkách Gyula előadása. 15.50: Károlyi Árpád cigányzenekara. 16.15: A magyar-lengyel válogatott atlétikai mérkőzés közvetítése a Beszkiért-sporttelepről. 17: Dömötör Lajos fuvolázik, zongorakísérettel. 17.35: „Mire való a vér”. Hankó Béla dr. előadása. 18.05: „Virágcsokor”. Bertha István szalonzenekarának műsora. 19.10: „Élőszó”. Szép Ernő csevegése. 19.40: Operettelőadás a Studióban: „Luxemburg grófja”. Operett 3 felvonásban. Zenéjét szerezte Lehár Ferenc. 22: Hírek. stb. 22.30: Magyar Imre cigányzenekara. 23.20: Pityó József jazz-zenekarának műsora. Weygand Tibor énekszámával. 00.05: Hírek.

Hétfő 14

6.45: Torna. Utána: Hanglemek. 10: Hírek. 10.20: „Ki az igazi vitéz?” (Feloletasás.) 10.45: „Időszerű teendők az akvárium körül.” (Feloletasás.) 11.10: Vízjelzés. 12: Déli harangszó, stb. 12.05: Weidinger Ede szalonzenekara. 13.30: Szmirnov Szergej balalaika-zenekara. 14.40: Hírek, piaci árak. 16.10: A rádió diákfeloletója: „Bólyai Farkas”. Tolnay Gábor előadása. 16.45: Időjelzés, stb. 17: „Átépül a Margithid”. A közvetítést vezeti Budinszky Sándor. 17.40: Szántó Jenő heggedül. 18.10: „A Mátra”. Fodor Ferenc dr. előadása. 18.40: „Zenés örjáratok”. A Mária Terézia I. honvédegyezred zenekarának műsora. 19.10: „A

Jároművezetők és a csendrendelet”. Szótlóssy Alfréd miniszteri osztálytarácsos előadása. 19.50: „Tinódi és kortársai a magyar zenében”. Szabolcsi Bence dr. előadása. Közreműködik Nagy Izabella és Molnár Imre dr. 20.30: „Orgonától a Xilophonig”. Hanglemek. 21.20: Hírek. 21.40: Waldbauer-Kerpely vonósnegyves. 22.45: Ottilik György dr. francianyelvű előadása. 23: Kiss Béla cigányzenekara. 00.05: Hírek.

Kedd 15

6.45: Torna. Utána: Hanglemek. 10: Hírek. 10.20: „Thália papjai vándoruton”. Irtó Aksonyi Pál. (Feloletasás.) 10.45: „Délutáni ruhák”. (Feloletasás.) 11.10: Vízjelzés, stb. 12: Déli harangszó, stb. 12.05—13.30: Rendőr-füvészenekara. 13.40—14.20: Thoma József zongorázik. 14.40: Hírek, piaci árak. 16.10: Asszonyok tanácsadója. 16.45: Időjelzés, stb. 17: „Utban a népus fővárosába”. Glass Imre előadása. 17.30: Orosz vegyeskórus. 18.15: „Hogyan tápláljuk a kisdedekeket?” Pécsiné Mann Ilona dr. előadása. 18.45: Reisz Pál—Angyal Árpád szalonfűvészenekara műsora. 19.25: „Paraszt illemszabályok”. Luby Margit előadása. 19.55: Kárpáthy Ernő dr. gitározik. 20.20: Rápolthy Anna és Timár József előadástje. 21.05: Hírek. 21.25: Mursi Elek cigányzenekara muzsikál. Kalmár Pál énekel. 22.30: Időjárásjelentés. 22.35: Leicht Hans németnyelvű előadása. 23: „Jellemképek—keringők”. Hanglemek. 00.05: Hírek.

Szerda 16

6.45: Torna. Utána: Hanglemek. 10: Hírek. 10.20: „Stanley és Livingstone találkozás”. (Feloletasás.) 10.45: „Miért nem tanácsos magassarku cipőt viselni?” (Feloletasás.) 11.10: Vízjelzés. 12: Déli harangszó, stb. 12.05: Hanglemek. 13.30: Kurina Simi cigányzenekara. 14.40: Hírek, piaci árak. 16.10: A rádió diákfeloletója: „Élet a mély tengerben”. 16.45: Időjelzés, stb. 17: „Az influenza”. Okolicsányi-Kuthy Dezső dr. előadása. 17.30: Szerémi Gusztáv brácsázik, zongorán kíséri Szerémi Magda. 18: Olasz nyelvkök-

tatás. **18.30:** Virány László szalonzenekara. **19:** „De Valera“. Csizsár Béla előadása. **19.30:** Vitéz, Tibor énekel (zongorakísérettel). **20:** Színműelőadás a Studióban. „A csirkefogó“. Bohózat négy felvonásban. Irta Szenes Béla. **21.45:** Hírek, stb. **22.10:** Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. **23.30:** Tánccselezek. **00.05:** Hírek.

Csütörtök 17

6.45: Torna. **Utána:** Hanglemezek. **10:** Hírek. **10.20:** „Széchenyi gondolatából“. (Felolvasás). **10.45:** „Kis történetek a nagy Jókairól“. (Felolvasás). **11.10:** Vizjelzés. **12:** Déli harangszó, stb. **12.05:** Zöldesi Mária zongorázik. **13.20—14.30:** A József nádor 2. honvédegyleg-ezred zenekara. **14.40:** Hírek, piaci árak. **16.10:** „Hogyan osszuk be a konyhapénzt“. Újváry Sándor előadása. **16.45:** Időjelzés, stb. **17:** „A magyar fajta szarvasmarha tenyésztésének felkarolása“. Batta Pál, az OMGE titkárnak előadása. **17.30:** Lakatos Tóni és Lakatos Misi cigányzenekara. **18.20:** Angol nyelvo-ktatás. **18.50:** „Régi táncok“. Hanglemezek. **19.10:** A rádió külügyi negyedórja. **19.45:** „Kik laknak Abessziniában“. Lambrecht Kálmán dr. előadása. **20.15:** Gítár-est. **21.30:** Hírek, stb. **21.40:** Zongora-hegedű szonáták. **22.40:** Vajda Sándor — Pártos Ernő jazz-zenekara. **23.15:** Sárközi Gyula és Sárközi Béla cigányzenekara muzsikál, Orbán Sándor énekel. **00.05:** Hírek.

Péntek 18

6.45: Torna. **Utána:** Hanglemezek. **10:** Hírek. **10.20:** „Időszertű apróságok“. (Felolvasás). **10.45:** „Ifjusági közlemények“. (Felolvasás). **11.10:** Vizjelzés. **12:** Déli harangszó, stb. **12.05:** Halász-Fischer Annie hegedül, Fekete Pál énekel. **13.30:** Losonczy Schweitzer Oszkár szalonzenekara. **14.40:** Hírek, piaci árak. **16.10:** A rádió diákléféőrája: „Hogyan éltek 5000000-an az Árpádok-korában“. Tóth László előadása. **16.45:** Időjelzés, stb. **17:** „Erdélyi sírok“. Sidney Carton előadása. **17.30:** Sándor Mária énekel. **18:** Sport, hírek. **18.20:** Ilnczky László jazz-zenekara. **19:** „Magyar biedermeier festők“. Farkas Zoltán előadása. **19.30:** Állástalan Zenészek Szimfonikus Zenekara. **20:** „Romeo és Julia“. Shakespeare tragédiája, a Fiatalok Rádiószínpadának előadásában. **21.20:** Hírek. **21.40:** Farkas Jenő cigányzenekara.

22.30: Vassilova Bojana (gordonka) és Vassilova Mara (ének) bolgár hangversenye. **23.10:** A Mándits Jazz-zenekar műsora, Kalmár Pál énekszámával. **00.05:** Hírek.

Szombat 19

6.45: Torna. **Utána:** Hanglemezek. **9.45:** Hírek. **10:** Az Országos Egységügyi Kiállítás megnyitásának közvetítése az Iparcsarnokból. **12:** Déli harangszó, stb. **12.05:** Séta az Egységügyi Kiállításon. **12.40:** Hírek. **13—14.30:** Lakatos Flóris cigányzenekara. **Közben:** A Szépművészeti Múzeum modern plasztikai gyűjteményét ismerteti Balázs-Piri László dr. **14.40:** Hírek, piaci árak. **16.10:** Harsányi Gizli mesél. **16.45:** Időjelzés, stb. **17:** „Mit üzen a rádió?“. **17.30:** Paul Tibor klarinétozik. **17.50:** „Rákóczi“. Szathmáry István előadása. **18.20:** Hanglemezek. **19.25:** „Szinkronizálás“. Szász Ila csevegése. **19.55:** Budapesti Koncert Szalonzenekar. **21.10:** Az Operaház előadásának közvetítése. A „Farsangi lakodalom“, vígopera II. felvonása. Szövegét írta: Vajda Ernő. Zenéjét szerezte Poldini Ede. **22.25:** Hírek, stb. **23:** Kertész Miklós jazz-zenekarának műsora Szentiványi Zoltán énekszámával. **00.05:** Hírek.

BUDAPEST II. 834.5 m

Vasárnap, X. 13. **12.35—13.50:** Jazz. **15:** Cigányzene. **16.20—16.50:** Ének. **17.30—19:** Énekkar. **19.05—19.35:** Hanglemezek. **20—20.20:** Hírek. — **Hétfő, X. 14.** **19.55—20.25:** Tánccselezek. **20.35—21:** Előadás. — **Kedd, X. 15.** **18.05—18.25:** Szalonzene. **18.35—19.05:** Mezőgazdasági félóra. **20.05—21.25:** Szalonzene. **21.30—21.50:** Hírek. — **Szerda, X. 16.** **18.05—18.25:** Szalonzene. **18.50—19.20:** Hanglemezek. **19.35—19.50:** Előadás. **19.55—21.40:** Hangverseny. **22.15—23.10:** Cigányzene. — **Csütörtök, X. 17.** **17.05—17.30:** Előadás. **18.25—18.45:** Cigányzene. **19.50—20.20:** Hanglemezek. **20.25—20.50:** Elbeszélés. — **Péntek, X. 18.** **18.25—18.50:** Előadás. **18.55—19.20:** Hanglemezek. **19.25—19.50:** Előadás. **20.05—20.55:** Hangverseny. — **Szombat, X. 19.** **17—18.25:** Hanglemezek. **18.25—18.55:** Mezőgazdasági félóra. **19—19.25:** Előadás. **19.55—23.15:** Operaelőadás. „Farsangi lakodalom“. Szövegét írta: Vajda Ernő. Zenéjét szerezte: Poldini Ede.